

KYALA UKWILINGANIA MWENE

NI FYAKUM'BAGILILA FYAKE

¶ Une nali n'duko lumo naswigisigwe ukuketa umwinangu, Joseph Boze, pala, kangi une ndinkusyumbutuka kangi une ndikwega akabalilo akanini ukumponia pakiboko kyake.

² Unko uswe tusyumbutikile lilino ku Lisyu lya Kyala, ku Bahiburi, untu gwa 1. Une ngulonda ukubala, ku kayabo, amanandi gaa 1, ga 2 kang ga 3, ukuti nsosyemo ubusimbe bwa kilo iki.

Kyala, uyu ntubalilo utwaiyolo kangi mu njila ingindanengindane mu tubalilo utwaiyolo ku ba tata ukwisila mu basololi,

Mmasiku agabumalikisyso aga ayobile kwa uswe ukwisila mwa Mwanundumiana gwake, yuyo umwene ambikilepo ukuya gwakilingo gwa findu fyosa, ukwisila mwa yuyo mope umwene apelile ifisu;

Yuyo ukuya mu bwelu bwa lwimiko lwake, kangi ikifwani ikifwane fiyo ikya bundu bwake, nukukolelela ifindu fyosa mu lisyu lya maka gake, akabalilo kako umwene . . . aalitugesye pasi pa kiboko ikililo kya Bufyuke pa mwanya.

³ Unko uswe twinamisye imitu gyitu lilino panongwa ya lwiputo. Kangi lilino mu Kuyapo Ukwabunyakyala Kwake, linga ugwe uli ni kyakusuma kilikyosa iki ugwe kulonda ukuti kifumusigwe ku Mwene, mubagile ukufyusya itolo ikiboko kyako, kangi uko ko kusuma kwako, uko Kyala isaku . . .

⁴ Tata gwitu Gwakumwanya, uswe tukwisa lilino ukufyuka pankyen'i pa kikota Kyako, nu lwitiko mu Ngamu ya Yeso Kristi, u Mwanundumiana Gwako. Kangi uswe tupepigwe ubusubisigwe ubu, ukuti, "Linga uswe tukusuma kalikosa mu Ngamu Yake, akene kisakupepigwaga." Kangi Ugwe umenye ifinyonywo fytu ni fyakulondigwa fytu, kangi Ugwe ufigile ulufingo ukuti Ugwe kupaga fyosa ifi uswe tulinako ukulondigwa kwake. Polelo, Tata, uswe tubagile ukwiputa mumo Ugwe gwaatumanyisye uswe, "Ikitangalala Kyako kisege. Ubwigane Bwako bubombigwege nkisu, mumo ubwene buyilile Kumwanya." Ukuti ukusuma kwitu, ikilo iki, kubagile ukuya kufwana nu bwigane Bwako ukupa ikyene, kangi tupaga kwa uswe ifyabupi ifi. Onelelagi Lisyu, gwe Ntwa, na bosa abayobi na bapilikisyi, kangi ali ingilaga u Mbepo Mwikemo nukuya mbombi gwa Lisyu, ikilo iki. Kabuno uswe tukusuma iki mu Ngamu Yake. Ameni.

Umwé mwitugasye.

5 Kilabo kulubunju, une ngupilikisya, yo findu-fya-ndubunju fya Full Gospel Business Men. Bwila, kuko abene bali nu lusamba, une nguya nu lusako ulwa kuyoba pa findu-fya-ndubunju fyabo. Ukufika mpaka mwisyugu, iki kyo kyene kibugutila iki kyo kikaya kibugutila, loli, kyo kyene kibugutila iki une—une ningileko, kyo Christian Business Men. Kangi lilino une itolo nguyoba ku bene, nfini-fyosa.

6 Lilino, ikilo iki, uswe tukusubila ukuti ulukomano ulu lutikuyaga paitolo mma. Une nisile kwa umwe, ngatele, ummilo unkatalano, kangi une nambilile akapammilo akanini, ukufuma . . .

7 Une nisile ukufuma ku Tucson kuko ko naloliloli kununu kangi kumu, kangi une nisile kuno kangi ukwene ko naloliloli kununu kangi kutime, polelo kulipo ukukindana ukwa luko. Linga umwe mwesa muli na misi gosa kuno, linga umwe mubagile itolo ukutuma ukukilania ukwisa ku njila yitu, uswe tubagile ukupalisya ikyene. Loli umwe mukabagila ukubomba ikyo, tukupilikisya.

8 Loli une ngubabula umwe ikindu kimokyene, kilipo ikimanyisyo apo. Ifindu fyosa ifyitu—ifyitu—ifyitu ku Arizona, imipiki gyitu, giswile ni mifwa. Kilikyosa kili nu mwifwa. Iyene yo nongwa yakuti ukwene kumano. Lilino linga ilisu lila lilalila lyaamelile kuno, ikyene angali lili lyani ilinunu iliganigwa. Muketile, ukwene ko kusita misi, iyo yo nongwa ikyene likuya mwifwa.

9 Kangi akabalilo kako ikipanga kikwisa ukuya kisita Misi ga Bumi, ikyene kikuya kyumu ni kyamifwa, kyope, ukulasa nukufulasya ku kilikyosa. Loli kuko a misi ga Bumi gikwendelela, ukwene kukwigula ilyani nukulipela ikyene ukuya litofu, litenenefu kangi linyafu, liikemo kangi litikisigwe kwa Kyala. Polelo Untwa Kyala alitonelelaga uswe, ikilo iki, ukuti uswe tungayaga mifwa; loli uswe tukuyaga maani amanunu ukuti abandu abapanja babagile ukwitugasya pasi pa mpiki gwa kipepo kyitu nukwaga ulutusyo lwa miyoyo gwabo.

10 Lilino une ngulonda ukwega ubusimbe, ikilo iki, linga u Ntwa iganile, kangu une ngukwaba ikyakuyobelapo ikinini iki ukuya itolo kifuki mumo une mbagile, panongwa ya kuyakisita masyu. Une ngulonda, ukufuma ku bubale apa ubwa Bahiburi 1:1, une ngulonda ukwegapo untu gwa: *Kyala Ukwilingania Mwene Ni Fyakum'bagilila Fyake*. Ndi andisya une ikyo kangi, panongwa yakuti une mmenye ifyamasyu ifi finyali kuno. Kyala ikwilingania Mwene ni fyakum'bagilila Fyake.

11 Lilino, kifuki kilikyosa kikwilingania ni fyakukibagilila fyake. Kangi une ndinago a Masimbo manandi apa aga aga une ngulonda . . . nu tusimbige, ifi une ngulonda ukubikila ubuketi. Lilino, ikyakubagilila kya kalikosa kikulingania iki ikyene kili.

¹² Lilino, bo ifipeligwa fyosa, amaluba gikulinganisigwa, utubalilo twingi, ni fyakubagilila fyabo. Linga agene gali kifuki palikimo, aga luko lumolwene ku lunine, ikyakubagilila ililuba lila lisakulingania ukuti lyo lilubanki ilyene. Kangi mu finyamana-fyandisu, utubalilo twingi...

¹³ Une—une ndi mfwimi. Kangi ugwe kufimbilisigwa ukumanya ikyakukibagilila ikya kinyamana iki ugwe kufwima, kisita ikyo utubalilo tumo ugwe ubagile naloliloli ukusyobigwa. Pakugela ukufwanikisa, twegege i Ng'osi Yammabwe mfyamba ku British Columbia. Une naali itolo pasi pa Yukon akabalilo aka kakindile akakugwa kwa maani ga mipiki, abakundwe babili apa lilino baali na une, kangi uswe twafwimaga.

¹⁴ Lilino linga ugwe ukaamenye ukukindana mma, akabalilo kako ugwe kulondesy ing'osi pamo ilipuba, ugwe ukaabagile ukuketa ukukindana pene papo ugwe ueyege mfwimi nkamu. Panongwa yakuti, isyene sikupela uluko lumolwene ulwa makato; isyene sikunyela linga sikubopa. Kangi polelo ugwe kuketa yimoyene yimile patali, nu mutu gwake gufisigwe, fiki, ugwe—ugwe ukabagila ukumanya ukukindana. Isyene sili kifuki ubunywamu bumobwene; ukukilania ku kiyabo kya ku matanga, iyene nyelu, itolo bo li lipuba. Ukwene kukuyaga kukafu fiyo ukukindanisa isyene. Loli imbembe syake sikulingania imbagilile syake, ni mbembe syake. Ing'osi yili ni mbembe isi sikuniongala, kangi ilipuba lili ni mbanda isi sikubalanila. Kangi ikindu ikingi, ilipuba likabagila ukubuka pamwanya fiyo mma, ukulya.

¹⁵ Kangi lelo imbene, yikwenda, yope, kilipo ikyakuyibagilila mu mbene, kangi ing'osi, iki ugwe ubagile ukumanya ukukindana mu syene, akabalilo kako ugwe gwaali pamwanya pala, panongwa yakuti syosa sibili sikwitugasya mmwanya mkyamba. Ugwe kufimbilisigwa ukumanya ukukindana. Loli linga ugwe kuketesya, i—i mbene yikwitabania yene akabalilo kako umwene ikwenda; papo, ing'osi yikwikasya amalundi gake bo *ulu*, bo umwene ikwenda. Ikyakubagilila ikya njila yiyo umwene ikupelela a makato gake. Ugwe kulingania ikinyamana kyako ni kyakubagilila kya ifi ikyene kikubomba, na mumo ikyene kikubombela, na fifyo ikyene kikulya, na filifyosa. Ikyene kikwilingania kyene ni fyakukibagila. Kangi polelo ugwe kunyela yumoywene, kangi ketesya iki kikuboneka, ugwe ubagile ukukindanisa mumo ifyene fikwendela. Ugwe ubagile ukukindanisa ni kyakubagila ikya kinyamana ikikindane.

¹⁶ Polelo ngimba ugwe uketesisyemo siku, une ngamanya kali umwe muli nafyo ifyene kuno pamo'mma, imbetta; ena, lipefy yo ngamu iyabwanaloli iya fyene, kangi u kampwekele. U kampwekele yo afwenemo ubunywamu ni mbeta. Kangi ugwe kuketa babene aba bikupululuka, abene bosa babili bali kifuki luko lumolwene ulwa tuyuni. Linga ugwe ukabagila ukuyagania ilangi, loli itolo ketesya isyene, ugwe ubagile ukukindanisa yo

yiliku imbeta. Kampwekele ikupuluka, kifuki, bo yi njuki. Loli imbeta, yikufiga amapiko gake; bo umwene ikufiga amapiko gake, umwene ikubuka pasi kangi mmwanya, pasi kangi polelo mmwanya. Muketile, umwene ikwipela mwene ukuya mukunyelanyela, bo *lula*, kangi ugwe ubagile ukukindanisya ukuti ikyo kyo kyakwibagila kya mbeta, mumo umwene ikupululukila.

¹⁷ Linga ugwe kuketesya i—i ngwale akabalilo kako umwene ikusooka panja, mumo umwene ikwisila. Kangi polelo ketesy linga ugwe guli nkitubwi, kuko ingwale sibagile ukuya, kangi iki—kangi iki kyabwabwalala. Umwe bafwimi mumenye ikyo. Indoba ya Wilson ni ndoba ya jack, isyene sikwilingania syene munjila isyene sikuusooka na mumo isyene sikubukila. Isyene sikwilingania na fyakubagilila fyabo ifya kupululuka, ifya luko luki ulwa njuni isyene sili. Polelo, linga ugwe itolo isipilike isyene, ugwe ubagile itolo ukukindanisya ukuti iyene yo yiliku, munjila iyi iyene yikukwendela, ukuti umwene yo fiki, ni fyakubagilila kya kupululuka kwake.

¹⁸ Bo yo nnyambala nu nkikulu. Abene bosa bo bandu, loli unkikulu ali ni fyakum'bagilila ifikindane nu nnyambala. Une nafundaga apa, akabalilo kamo, ukufwana nu Solomon nu nakamba. Une nguisamo siku kuno ukulumbilila i Ndumi yangu apa, kwa umwe, pa nakamba gwa Kwitongo, ikwisa ukwagana na Solomon, nukuketa ikyabupi kila ikyakumanya isya mundumbula. Une nabalaga isyakufwana na ikyo, apa kakakindapo akabalilo katali'mma, kangi abene balinkuyoba, ukuti, "Kimo mwa fifisigwe iki kyaabikigwe pankyene pa Solomon, kyaali, u nakamba uyu alinkwega unkikulu, pamo abakikulu, ndigi, nukubafwika abene ukuya bo banyambala."

¹⁹ Lilino, ikyo kyaali kihesya mu lisiku lila, loli ikyene naloliloli kihesya mpaka-na-lilino, umwisyugu. Kangi—kangi umwe mumenye ukuti ikyo kyo busobi. Ili Bangeli lyaayobile ukuti unkikulu ikukanisigwa ukubomba ikyo. "Ukwene ko mwiko ukuti unkikulu afwalege umwenda ugu gumbagililile unnyambala." Kangi u Kyala unsitakusanuka aayobile ikyo, polelo ikyo kyo kyabwanaloli.

²⁰ Polelo uswe tukusyagania ukuti u Solomoni, akaaketesiye abene pakabalilo katali'mma, umwene alinkubapela abene bende pamo ukubomba ikinukimo, kangi nakalinga itolo ikuti, "Abene bo bakikulu." Muketile, umwene abagiile ukukindanisya ni fyakibagilila fya nkikulu yula, injila iyi umwene iiyilaga mwene, ukuti umwene ali nkikulu komma nnyambala.

²¹ Kangi polelo kifuki kilikyosa injila yila, ni fyakubagilila fyake. Itolo bo bandu bingi bakiboko-ikimama, kangi bakiboko-ikililo. Filipo ifyakubagilila ifya mumo abene bikwikolela bene. Ugwe ubagiile ukukindanisya ukuti kali umwene yo mundu gwakililo pamo gwakimama, mumo abene bikwiyiila bene,

mumo abene bikusokesya ikiboko akabalilo kosa ni kiboko kya kimama pamo kililo.

Kangi kumbukilaga, Yeso aali nakyo ikindukimo bo ikyo, ukuti . . .

²² Ifiboko fibili fili itolo kifuki . . . Ifyene fifwene fwene. Ifyene fili nubulabe bwa lobe-ulunywamu bumobwene, ubulabe-bwa-nyobe, inyobe ihanu; akanandi, insosole, na syosa sila. Itolo bo ki kiboko ikililo ni kiboko ikimama fili nu luko lumolwene ulwa nyobe, mbupeligwe, ubunywamu bumobwene uwakiboko, itolo katikati. Kangi ukukindana kwene uko kulipo, mu fyene, kyo kuti kimo kyo kimama kangi ikingi kimo kyo kililo. Uko ko kwene ukukindana ugwe ubagile ukukindanisa. Kimo kyo kimama, ikingi kimo kyo kililo.

²³ Polelo lelo mu ikyo, Yeso aatile . . . Une mbagile ukusopapo ifundo inini apa. Yeso aatile, mwa Mateyu 24, ukuti, "Ububagilile bwa Mbepo bukuyaga mbupimebumo bufwanafwana mu masiku agabumalikisyo, kifuki fiyo mpaka ikyene kibagiile ukusyoba babasaligwa balabala linga ikyo kyaali kyakubombigwa." Muketile, ifyene fibagiile itolo . . .

²⁴ Ugwe kwega ikiboko kyako kangi itolo kukikolelela mmwanya. Muketile, linga ugwe utikuketesya, kimo mwa fyene kikuboneka bo ikingi, mu njila yiliyosa, loli kimo mwa fyene kyo kimama kangi ikingi kimo kyo kililo.

²⁵ Iyo yo njila yiyo imbepo sili mu lisiku ilyabumalikisyo. Isyene mbupimebumo sifwene fwene, loli isyene sili nifyakubagilila ifi fikulingania isyene. Yimo yili yabwanaloli, kangi iyengi yimo yo yabusobi, kangi iyene yibagiile ukulinganisigwa ni fyakubagilila fyake.

²⁶ U Mbepo gwa Kyala ubagiile ukulinganisigwa ni fyakubagilila Fyake. Muketile? U Mbepo gwa Kyala, kangi nu mbepo gwa kipanga. Yilipo i mbepo ya kipanga, kangi i Mbepo ya Kyala yila yo yikaya naloliloli bo mbepo ya kipanga mma, umma nakamo.

Yilipo imbepo yakipaguko.

²⁷ Yilipo i mbepo yakikolo. Yilipo i mbepo ya kikolo. Ikikolo kilikyosa, akabalilo kako une ngwingila, ugwe kwingila mula, ugwe kwaga i mbepo ingindane. Une nnabukile ku Finland, abandu abanunu, loli yilipo imbepo ya kiFinnish. Une ngusulukila mu Germany, yilipo i mbepo ya kiJeremani.

²⁸ Apa kakakinda kabalilo katali'mma, une nabukaga nu nkasi gwangu, akabalilo kako uswe twakaali twitugasyaga mu Indiana, ifyinja fibili ifi fikindilepo, ukubuka ku ka sokoni kanini. Une naafikile itolo pa kaya. Uswe twafimbilisigwaga ukwakuulako ifyakulya fimo. Kangi pa nsebwe gwangu ukubuka kula, uswe . . . Akene kaali kabalilo ka palumu, umwe mukabagila ukwitika ikyene, loli uswe twalimmwagile unkikulu

aafwele ilidiresi. Kangi ikyene kyaali kihesya fiyo, une... Ikyene kyaalinswigisye une. Une—une ndinkuyoba, “Kete kula, kila kikuboneka, unkikulu yula afwele ilidiresi.” Bosa abangi baafwalaga imyenda igi gikayaga... gikala liminunu ku nkikulu. Kangi—kangi umwene alinkuti... Une ndinkuti, “Ena, iyo yo itolo mbepo ya kiMerika, uketile, imbepo ya Amerika.”

²⁹ Lilino, i mbepo ya Amerika, iyene yo... kibagilile ukuya kisu kya kiKristi, loli imbepo ya kisu iki yikaya ya kiKristi mma. Ikyene kibagiile ukukoleligwa ukuya kisu kya kiKristi, loli ikyene kili amamailosi elifu-elifu ukufuma ku kyene, mu fyakubagilila. Polelo, unkikulu uyu, une ndinkuti...

Umwene alinkuti, “Ena, uswe ngimba tukaya ba kiMerika?”

³⁰ Alinkuti, une ndinkuti, “Umma. Uswe tukwitugasya kuno. Iki kyo kisu kyitu. Uswe—uswe—uswe tukwitugasya mu kyene. Uswe tukiganile ikyene. Ikyene kyo kisu ikikindefyosa nkisu kya pasi. Loli, palema, uswe tukaya baMerika mma.” Une ndinkuti, “Uswe tupapigwe ukufuma ku Mwanya. U Mbepo Mwikemo asulwike, kangi uswe tuli kimo ni Kitangalala kimo. Ikyene kikaya kya kisu iki umma.” Une ndinkuti, “Iyo yo nongwa iyi abakalumbu bitu bikufwala amadiresi, bikuya ni nywili indali, batipaka ifyakwipakapaka. Muketile, ifyakwibagilila fyabo fikubalingania abene ukuya, ‘bwikemo kwa Ntwa,’ ukufuma ku Mwanya.”

³¹ Poelo, uswe tukulondalonda i Kitangalala. Uswe tukulondalonda u Mwalafyale uyu ikwisa nukwambilila abatumwa Bake ku Kitangalala Kyake. Kangi abene bikulinganisigwa ni fyabo—fyabo ifyakubabagilila, ukuti ifyuma fyabo fikaya fya nkisu iki mma pamo ifya kikolo iki mma. Ikyene kyo kya ku mwanya, mu Lwimiko. Polelo, abene, “Abene bikulondesy a Kaya Kako Unjengi nu Mpeli yo Kyala.” Abene bikulinganisigwa kanunu.

³² Angali kinunupo linga une naali na masyu agakufwana ukulumbilila kwa umwe ubusiku bumo. Loli une—une ngusookapa pa ikyo. Lilino, ukulinganisigwa ni fyakubagilila fyake.

³³ Uswe tukukyaga ikifwanikisyo ikinunu apa nkabalilo ka Israeli, ikwisa nkisu ikifingigwe. Kangi Kyala abakoliile abene nukufwana nu lufingo Lwake. Umwene aalimbulile Abraham ukuti, Umwene iku...imbeyu yake yikuyaga nkisu ikihesya, ukukinda ifyinja bamia bana, kangi polelo Umwene isakubapokaga abene ni kiboko ikikulumba ikyamaka, kangi abene bikubukaga ku kisu, polelo, kyafingigwe, kyapololokaga nu lupyu nu luuki. Kangi polelo akabalilo kako akabalilo ka lufingo kasegelelege, alinkwisapo pala u—u Farao uyu akamenye ubutumigwe ubukulumba ubwa Yosefe ubu umwene aalinabo mkatи myabo.

³⁴ Kangi, iki, Kyala alinkutupusya unsololi unkoleligwa Mose. Kangi unnyambala uyu amanyisigwe mu bwamahala gosa ga Igupti. Yo nongwa iyi umwene aali nnyambala unkulumba, unkomu, uwemahala, kabuno umwene abagiile ukubamanyisya aba kiIgupti amahala. Abonekaga ukuti unfwane—unfwane kanunu kubupoki.

³⁵ Loli ugwe uketile, iki uswe tukuti bupoki, kangi iki Kyala ikukolela bupoki, ko kukindana kumo.

³⁶ Lilino ketesya unnyambala uyu ni nyiho syake syosa. Umwene aamenye umwene apapigwe ukupoka abana ba Israeli. Palema, nu bumanyi bwake bosa, ikyo kyo kyosa iki umwene aamenyepo, kangi bo amenye umwene ukuti akoleligwe na Kyala ukubomba imbombo yila, umwene aakabile fyosa ifya ifi... Umwene ali na Bachelor gwa Art gwake kangi i Ph.D. yake, kangi i LL.D., ni finge na fyosa. Kangi umwene alinkubuka panja ukupoka Israeli, kangi ali ntoligwe kubumalikisyo.

³⁷ Lilino ketesya, kyabonekaga kifwane, umwene ukuya ni kilundi pa kikota mu Igupti, ukwisa ukuya Farao, ukuti umwene abagiile ukupoka abana ba Israeli ukufuma papo umwene abagiile ukuya Farao, panongwa yakuti umwene ali yo yuyo gwakupyanikisyapo pa ki—pa kikota. Loli, umwe muketile, ikyo, ukubomba ikyene mu njila yila, kikabagile ukulingania ifyakum'bagilila Kyala mukupoka abandu Bake.

³⁸ Umwene aayobile ukuti Umwene ikupokaga abene. *Umwene* iku “pokaga abene ni kiboko ikyamaka,” komma Mose ni kilundilo kyababwite, loli Kyala ni kiboko ikyamaka.

³⁹ Uswe tukusyagania ukuti unsololi uyu alinkubopa kangi umwene ali ndulanga ukufwana ifyinja malongo mana. Ikyene kyaalyegile Farao ifyinja malongo mana ukwingisyamo ubumanyi mwa mwene, kangi kyaalyegile Kyala ifyinja malongo mana ukusoosyamo ubwene ukufuma mwa umwene. Polelo uswe tukwaga, ilisiku limo, ukuti umwene, ku lubafu lwakunyuma ku lulanga, aalyagenie nu Ntwa Kyala mu lusingi lwa moto, nduko lwa Mbanda ya Moto yilambalele mu lusingi. Kangi umwene aalulusigwe ukufuula ifilato fyake, ukuti, apasi apa umwene aalimilepo po pikemo. Lilino nketa uyu unnyambala unnunu, ugwalwiho, ummanyili, uyu ayaga, ketesya ukusanuka kwa kayilo kake ukufuma papo umwene aaganegé na Kyala. Umwene aabombile ikikindefyosa...

⁴⁰ Utubalilo tumo Kyala ikubomba ifindu mu njila ya luko lumo, kangi mu njila ya butoyofu bumo, ku njila ya bwinogonela bwa m'bili. Ketesya unnyambala uyu ali ntoligwe kubumalikisyo; ni filundilo fya babwite bosa ba Igupti na filifyosa ifyakusyungutila umwene ukuti abombe ubwigane bwa Kyala, nu bumanyi bwake bosa, ali ni fyinja malongo mana, nkabalilo akamogi kake. Umwene ali apa lino, akangele ifyinja malongo mahano na matatu, ulubunju lwa kilabo, nu

nkasi gwake bitugesye ifilundi kuno na uko pa mbunda, nu mwanike pa lubafu lwake, kangi ingili nkiboko kyake, ukubuka kua ku Igupti, ukwakupoka. Ugwe kuyoba ikyakuboneka ikisekesye! Loli ikyo kyabonesyaga ifyakubagilila fya Kyala, panongwa yakuti Umwene aali nayo unnyambala uyu abagiile ukwitika i Lisyu Lyake. Ikyo kyene. Ikyene kya ikyene kyaali, ngimba ubagile ukwinogonela ukwand'ubwite kwa nnyambala-yumoywene ukubuka ku Igupti, kuko, ikilundilo kyababwite kyaatoligwe? Loli ikyene kyali fiki? Ifyakubagilila fyake, ubumang'anyi bwake bwasanusigwe. Umweneaabukaga mu Ngamu ya Ntwa, "UNE YUNE UYU UNE NDIKO." Ikindu kya ikyene kyaali, umwene aaponjwile. Umwene abombile, panongwa yakuti umweneaabukaga mMaka ga Ntwa.

⁴¹ Pa nsebwe gwake, ukulongosya Israel ku kisu ikifingigwe, umwene alinkwagana nu nkundwe gwake, unkundwe gwake gwakipaguko, Moabu. Lilino, Moabu, kisita kwilamwa mulimosa, baali bapanja. Abo baali bana ba banabalindwana ba Loti. Ukufuma ku bana babo ali—ali nkusookamo Moab.

⁴² Lilino, pa mwanya pala, une ngulonda ukuti umwe muketesya ifikolo fibili ifi, fili mubukindane. Kuno aliko Igupti, panini, abalaniile posa, kisita kikolo kyakubukako, kisita bakulumba pamo mwalafyale, pamo nakimo, pamo abakusikusi balibosa nkati mmyabo, bandu itolo pa nsebwe gwabo ukubuka ku kisu ikifingigwe. Kangi apa bafimbilisigwaga ukwenda ukukilania nkisu kya Moabu. Ikyene kyali itolo pa lukindi lwa ku lufingo.

⁴³ Kangi Moabu, yope, bali bitiki mwa Yehova, kangi abene balinagwe unsololi. Kangi Israeli alinagwe unsololi. Bosa bibili balinabo abasololi.

⁴⁴ Kangi lilino ketesya, abene baliisile ku buyo bula ubwakuti unsololi ugwa kikolo ikipangaanie kyasulukaga ukuguna ikikolo ikingi iki, panongwa yakuti ikyene kyali itolo kyembela, kisita kuya nu buyo bumuo ubwakwitungasya. Polelo abene balinkusuluka.

Kangi ketesya abasololi bobili bala: Akabalilo kako tukuyoba isya lwalo, fyosa ifyene fibili fyalo katikati fitalusye. Panongwa yakuti, ketesya, Balaamu, bishopu, alimbulile umwene, "Lilino, ugwe yenga ifigemo fihano na fibili."

⁴⁵ Fihano na fibili yo mbalilo immalisye ya Kyala, iyi yikwimila i Ngulilo sya Fipanga Fihano na Fibili, amasiku mahano na mabili aga kupela, na fyosa ni fingi. Lilino ketesya, fihano na fibili, Kyala ikumalisigwa mu fihano na fibili.

⁴⁶ "Ifigemo fihano na fibili, kangi pa kigemo kilikyosa bikapo i—i ngambako innini." Lilino ikyo kyo katikati kigemo kilakila iki abene balinakyo kula ku lubingilo lwa Israeli. Bala abene balipo pasi pala mu Israeli, ni kigemo kilakila iki abene balinakyo kumwanya kuno; kangi ikemo lilalila, ingambako

kangi ingambako; unsololi kangi unsololi. Ifikolo fibili, pa bukindane.

⁴⁷ Ikimanyisyo ikipelelesye fiyo ikya lisiku ili uswe tulimo nubumi, linga uswe twaali nakabalilo ukubukamo mwa ikyene. Ketesy, Kyala ikubomba iki mu kimanyisyo, ukuti uswe tukusyaganiaga, fikufwanikisania.

⁴⁸ Lilino, yope, Balaamu alondaga ing'osi inyambala pa kigemo kilikyosa. Ikyo kyayobaga ifya lwitiko lwake mwa Mesiya uwakwisa. Ing'osi inyambala, i nyambala ng'osi, iyo yo yaali ngemo yiyo abene balinayo kula mu Israeli; pasi kula kubogonelo bwa Israel, pa mwanya kuno ku...mu Moabu. Iki...Mulwalo, abene babili bali batalusye, loli, ketesy, mulwalo mu kimanyisyo.

⁴⁹ Loli unsololi yumoywene pasi mu bugonelo bwa Israeli aali ni fyakubagilila fya Kyala ni Lisyu lya Kyala. Umwene aalimile nu lufingo lwa Kyala lwa ngulilo yila, panongwa yakuti umwene aali pa lukindi ukubuka ku kisu ikifingigwe. Muketile?

⁵⁰ Lilino, ukufwana ni kiyabo kyalwalo, Balaamu, Balaki aabagile itolo ukulinganisigwa bo mumo Mose ayiliile.

⁵¹ Loli, umwe muketile, Mose, ukuya nsololi uwgabwanaloli gwa Kyala, akaali ni fiyabo fyalwalo fyene mma, loli aali ni kilinganio kya Kyala. Muketile, umwene aali mu lukindi lwa mbombo yake, katikati kikyo kyaafingiligwe ku ngulilo yila; komma ku ngulilo ya Noa, loli ku ngulilo yila akabalilo kala. "Une ngubegelaga umwe ku kisu iki kikwendelela nu lupyu nu luuki." Abene baali pa njila yabo, kangi Israeli balinganisigwaga nu nsololi gwabo, Mose, ni Ndumi ya ngulilo yila. Ifyakubagilila fya Kyala fikulinganisigwa mwa Mose. I Mbanda ya Moto yankongaga umwene. Umwene kangi aali nu lutabulo mu mbombo; komma ukuyoba isya ulwene, loli aalinabo ulwene mu mbombo. Komma ulu lwisakuyaga; ulu luli lilino ulu!

⁵² Ketesy, umwene aali ni njoka ya kikuba iyi yafyusyigwe mmwanya panongwa ya bubine ni mbungo sya bandu, polelo Mose abombelaga ububumbulusyo Bwabunyakyala. Umwene ali butabulo, injoka ya kikuba, ikyakumanyila ukuti Kyala aali mbugonelo mula, kangi abandu baketaga pa njoka ya kikuba yila kangi babumbulukaga.

⁵³ Umwene kangi ali n'Ibwe ilitikigwe likunkongesya umwene. Kangi kila kyandinganiaga Kyala, ukumilisya a Misi ga Bumi nkati mmyabo, ubuhobofu nu bupoki, ukuti abene bangapyutigwaga loli baali nu Bumi busitakumalika. Ikyene kyaali kyakwimila kya... Ibwe ilitikigwe lila mu lulangalanga kya kyakwimila Kristi ikutikigwa.

⁵⁴ Polelo, abene bendaga mu lukindi lwa lufingo. Ikyo kyaali kilinganio ikingi, ukunangisya ikyakubagilila kya Kyala. Kikaya ni mbombo ukuti uyungi uyu aali gwalwalo bulebule ni Lisyu; umwene aali nu kuyagwalwalo, ukongelelapo nu

kulinganisigwa, kangi ikyakubagilila kya Kyala nkati mmyabo. Kyala ikwilingania Mwene. Abasololi bibili, bosa ba abene basololi, kangi bosa ba abene baalwalo; loli Kyala alinkulingania ifyakum'bagilila Fyake mwa Mose, panongwa yakuti umwene ali ni fyakubagilila fya Kyala nu mwene.

⁵⁵ Lilino, kangi, ifyakubagilila fya Kyala fyo bwila fikindekipeligwa, panongwa yakuti Umwene yo nkindekipeligwa. Kyala yo nkindefipeligwa. Ikyene kyo kositakwisibiligwa, bwila, ku bubombelo bwa mwisyugu ubwa bwinogonelo bwa lisiku ili. Umwe mumenye kyo. Kyala bwila ikufulugania ulwiho, panongwa ya—panongwa ya fibugutila ifiputiputi mu ngulilo yiliyosa iyi yikindile.

⁵⁶ Kangi komma akabalilo kamokene umundu yumo pamo ikibugutila kya bandu bipangeniemo siku bene palikimo pa ndumi yimo loli bene babo baafwile nukubuka pa sofu, kangi bakaasumwikemo kangi'mma. Sikayapo nasimo isyambukulu. AbaLuteri, abaPresbeteri, abaMethoisti, abaBaptisti, abaPentekosti, na bangi, bakaasumwikemo kangi siku, akabalilo kako abene bikubuka ukulibungania Ilyene.

Kyala ikubomba na bandu pamwenepamwene.

⁵⁷ Ketesy, Umwene yo nsitakwisibiligwa fiyo ku njila ya kwinogonela. Muktile, uswe tukupagukako kububombelo bwa bosa, kangi uswe tukufimobilisigwa ukwitika Ilyene mu njila *iyi*. Kangi polelo Kyala ikusegelela ni Lisyu Lyake ili Umwene aafingile, nukwilingania Mwene mu Lisyu lila. Ikibugutila *iki* kikabagila ukubuka ku Lyene, panongwa yakuti ikyene kitikwitika mu Lyene. Muktile, ikyene kiitumwile kyene liyolo ukufuma ku Lyene.

⁵⁸ Bo yo Yosefu, umwene ali mwanundumiana gwa Davidi, kangu unnyambala unnu, Yosefu undume gwa Mariya. Umwene aali nnyambala unnu, kangi kisita kwilamwa aafundile ili Bangeli, ifinienganienga, bwila, panongwa yakuti... kangi aalondesyaga u Mesiya uyu isaga, kangi umwene aabagile ukumanya iki i Lisimbo lyaayobile iki kikubonekaga. Yesaya aayobile, "Umfunde isakuyaga ni kifuba."

⁵⁹ Ena, lilino, umwene ahahene nu ndindwana unnini uyu, Mariya, lumo ugwfayinja kalongo na fihano na fitatu, kangi umwene lumo ali nkusipo panandi. Kangi polelo akabalilo kako abene baasingiligwe ukuti bikweganaga, umwene alinkuboneka ukuya yo mama. Lilino ikyo kyaali n'dukolumo kikafu kwa Yosefu ukuti mu lukolumo abatamege pa ikyo. Kisita kwilamwa loli iki Mariya aalimbulile umwene isya bwendelo bwa Gabrieli. Loli uswe tukuketesya, mumo akayiilo kake kandongosyaga umwene, umwene alinkusitakwitika ikyene.

⁶⁰ Lilino umwene alyaagigwe ukuti yo mama bo bakaali nukweganaga. Kangi, mw'Bangeli, ulufundo lula lwaali bufwe, nu kutunyigwa na mabwe. Unkikulu unsitakwegigwa ukuya

mma, umwene afimbiligwaga ukutunyigwa na mabwe. Bukaliko ubuhuni mu Israeli. Ubwene bwaasosigwemo. Polelo uswe tukusyagania, mu Kukumbusya Indagilo, ilyene likutubula uswe ifyo.

⁶¹ Lilino uswe tukwaga ukuti, Mariya, abonekaga ukuya umwene aagelaga ukumbombela imbombo Yosefu ukwifisa itolo ukufuma ku buhule bumo ubu umwene aabomile. Panongwa yakuti, linga umwene aalyagigwe ukuya mama bo abene bakaali ukwegana, polelo umwene aafimbilisigwaga ukutunyigwa, kangi umwene aafimbilisigwa ukuya nu munduyumo lilino uyu aabagile ukwima nukumfisa umwene. Kangi ikyo kyaabonekaga, ikiyabo kyosa, ukuya bo iki kyo umwene aagelaga ukubomba.

⁶² Loli Yosefu bo ikuketa nkati mwa maso gake amanywamu amamogi, kangi umwene abagile ukuyoba, "Yosefu, Gabrieli aayobile kwa une, 'U Mbepo Mwikemo isakukukupililaga ukwe, kangi i Kindu iki iki kisakumelaga mwa ugwe—mwa ugwe kyo kya Mbepo Mwikemo. Ikyene yo Kyala. Ikyene kyo iki Ikyene iki kikukoleligwaga, u "Mwanundumiana gwa Kyala.'" Kangi, Yosefu, umwene—umwene—umwene aalondaga ukwitika kila, loli ikyene kyaali kisitakwisibligwa. Kila kikaabombigwemo siku.

⁶³ Kangi iyo yo njila yiyo umwisyugu. Linga uswe tubagile itolo... Linga une naali ni njila yimo iyakubegela abandu ukuketa ukuti ubusitakwisibligwa bwa kalikosa, linga ubwene bulinganisiigwe ni Lisyu, polelo ifyakubagilila fyake fikusisimikisya ukuti ikyene kyo fiki. Ikyene yo Kyala mu mbombo.

⁶⁴ Yosefu abagisenie ukumanya iki. Umwene abagisenie ukumanya, "Umfunde isakuyaga ni kifuba." Loli umwene aali gwabwanalolindumbula pa kyene. Umwene aakalondaga ukunsoosya umwene, kulubafu, loli umwene—umwene inogonaga pa syakubomba ikyene.

⁶⁵ Kangi polelo u Gwandumi gwa Ntwa alinkuboneka ku mwene mu njosi. Ngimba umwe muswigilemo siku fiki Umwene aabonike mu njosi? Bakaalipo abasololi nabamo mmasiku gala. Injosi syabo syalimbepe fiyo, iyene yikalondigwaga nakumo ukulinganisigwa. Alinkuti, "Yosefu, ugwe mwanundumiana gwa Davidi, komma ukutila ukummwega ku myako Mariya unkasigo, kabuno kila iki kimelile mwa umwene kyo kya Mbepo Mwikemo." Muketile, polelo, ikyo kikubatamisya ikyene. Muketile, Umwene aalisile ku mwene mu njosi, injila ya kibili. Loli, ugwe kuketa, akaalipo unsololi pala ukulinganisya i Lisyu, ukuti, "Uyu yo mfunde uyu isakuyaga ni kifuba." Muketile? Polelo, lelo, Umwene alinkuboneka ku mwene mu njosi, panongwa yakuti umwene aali gwabwanalolindumbula kangi ngolofu kangi unnyambala unnunu.

⁶⁶ Kangi une ngwitika Kyala ikwisaga ku nnyambala unnunu aligwesa, mu njila yimo, nukulinganisya ifyakubomba Fyake ku mundu unnunu yula, ku ngulilo yila, linga unnyambala yula akoleliigwe na Kyala ku ngulilo yila.

⁶⁷ Lilino, loli ikyene kyaali kisitakwisibiligwa, abene balinkutoligwa nukukipilikisyia ikyene. Loli, bwila, ukuboneka ukufwana ni Lisyu ilifingigwe ku ngulilo yila, ubu bosa ubusitakwisibiligwa.

Lilino balipo bambo babagile ukusyumbutuka, nukuyoba, “Ena, *iki* kyo kisitakwisibiligwa, uyu yo Kyala. *Iki* kyo kisitakwisibiligwa.”

⁶⁸ Loli, ugwe kuketa, ikyene kibagisenie ukulinganisiga ni Lisyu, kangi i Lisyu lyo Kyala. Muketile? Kangi polelo ifyakubagilila fya ndinganisyo iyi yikulingania ukuti yo ywani, ‘nongwa yakuti Kyala aayobile, “*Iki* kikubonekaga,” kangi ikyene kikuboneka. Muketile? Ifyakubagilila ifya ikyene kyo Lisyu lya Kyala likulinganisiga ni fyakubagilila fya ifi fikubombigwa.

⁶⁹ Umwene aayobile mmasiku ga bumalikisyo Umwene ikonelelaga posa u Mbepo Mwikemo. Umwene aabombile ikyene. Ifyakubagilila fya ikyene kyaalinganisye ukuti ikyene aali Kyala, i Lisyu Lyake lifingigwe. Muketile, ikyene akabalilo kosa kikwilingania kyene.

⁷⁰ Lilino, bwila, akabalilo kosa, kikufunda i lisyu, akabalilo kako i Lisyu liyobigwe mu busobi. Ngimba umwe muketesisyemo siku? Ukwene kwaali mmasiku ga Noa, ikyo kyafundile ingulilo ya bumang’anyi yila, ukuti Kyala isaga pakutwala amisi pasi ukufwana ku mwanya. Umwene aali Mose, muketile, uyu aafundile akabalilo kako abene bosa baaliyekile mu Igupti, na fyosa, loli i Lisyu lya Kyala lilinkufimbilisiga ukwissa ukwilinganisya. Kangi u Bwanaloli bwa Lisyu bukufunda ubusobi bula.

⁷¹ Unko une mbalalusye umwene ikindukimo. Uswe tubagiile ukwingila pasi panandi apa. Une ndikulondigwa ukuti ndumbililege ubumanyisi pamo ifimanyisyo, loli unko uno mbalalusye umwe ikindu kimokyene.

⁷² Yeso aali Lisyu. Uswe tumenye ikyo. Ili Bangeli liyobile ikyene kyaali. Mwikemo Yohani, untu gwakwanda, “Ku bwandilo aaliko Lisyu, kangi Lisyu aali na Kyala, kangi Lisyu aali yo Kyala. Kangi Lisyu alinkupeligwa ukuya mbili nukwitugasya myitu.” Umwene akaali yo Lisyu. Polelo akabalilo kako Umwene abagiile ukusyagania inyinogono syabo, abene angali bamenye ukuti yula aali Lisyu, panongwa yakuti i Lisyu lya Kyala lyaayobile ukuti iki kyo Umwene ikubombaga. Umwene aali Nsololi yula.

⁷³ Lilino ketesya, uswe tukusyagania ukuti akabalilo kako Umwene aapapigwe, ukufwana ifyinja kalongo na fibili

mbukusi, Umwene alinkubuka kula ku lusekelo lwa itembe. Kangi abene babukile kumwanya kula ku Paska. Kangi, pa nsebwe gwabo ukugomokela, abene babukile injila ya masiku matatu kangi abene balinjungiisye Umwene; bikulingania, bikwinogona, ndigi, bikwinogonela ukuti Umwene aali panja pakati pa bandu babo.

⁷⁴ Uswe tubagile ukutendeka akamanyisyo ukufuma pa ikyo. Ifyo fyo fangi fiyo umwisyugu! Lilino umwe baMethodisti, baBaptisti, baPresibeteri, baLuteri, baKatolika, kilikyosa iki umwe muli, muketile, umwe mukubomba ikindu kilakila. Umwe mukulingania panongwa yakuti ukuti Wesley aali nu lusasanio ulukulumba, Luteri aali nu lusasanio ulukulumba, pamo Pentekosti aali nu lusasanio ulukulumba, umwe mukulingania ukuti Umwene ali nkati mbandu, na papo, utubalilo tumo Umwene akaya mula mma.

⁷⁵ Abene balinkubuka ukwakummwaga Umwene. Ngimba ko kugu kuko abene balimmwagile Umwene? Papo abene balindekile Umwene, ku Yerusalem. Kangi akabalilo kako abene baalimmwagile Umwene, ngimba Umwene abombaga fiki? Undumiana unnini, ugwa fyinja kalongo na fibili, lumo akaabukilemo siku ku sukulu somma ukukinda iki unna Gwake alimmanyisyе Umwene; kangi apa Umwene aali mu tempeli, ikuyobesania na baputi bala, ukufwana ni Lisyu lya Kyala. Kangi abene balinkuswigisigwa na mahala gwa Mwanike uyu. Fiki? Umwene ali Lisyu. Lilino ketesyा.

⁷⁶ Kangi lilino kisita kubaywelula umwe bandu baKatolika mwe mukunkolela Mariya ukuya mama gwa Kyala, loli itolo unko une mbanangisye umwe ubusobi ubunini apa. Linga ikipanga kiyengiiigwe pa Mariya, ketesyа iki kyaabonike. Lilino umwene alinkwisa kangi umwene alinkuti, "O, u tata Gwako na une tukulondile Ugwe, na maasosi." Ketesyа ubuyobelobulo, umwene lelo alinkuntaga akapango kake kene. Umwene alinkuti, "U tata Gwako na une tukulondile Ugwe, na maasosi."

⁷⁷ Ketesyа i Lisyu lila. Umwene aali Lisyu. Umwene alinkuyoba, "Ukamanya ugwe umma ukuti Une ngufimbilisigwa ukuya gwakuya pa mbombo ya Tata Gwangu?" Ketesyа i Lisyu likufunda ubusobi. Palapala pala pankyen pa baputi bala, umwene aalyonangile akapango kake. Aayobile ukuti umwene amelile ikifuba na Mbepo Mwikemo, loli apa umwene ikuyoba ukuti Yosefu yo Gwake "tata." Muketile i Lisyu lila likikolile ikyene nakalingalinga? Umwene aali yo Lisyu. Lilino, umwe mumenye undumiana gwa finja kalongo na fibili akabagiile ukubomba ikyo. Umwene aali yo Lisyu. Umwene aali yo Lisyu iliyobigwe ku ngulilo yila, polelo lelo ikyakubagila ikilinganisigwe kya Kyala kyaali mwa Kristi. Umwene alinkubufunda ubusobi. Umwene alinkuti... .

Abene balinkuti, “Fiki, uswe twe bamanyili ba Mose.” Muketile?

⁷⁸ Umwene alinkuti, “Linga umwe mwaali bamanyili ba Mose, umwe angali mummenye Une. Umwene aasimbile isya Une. Moses aatile, ‘Untwa Kyala gwinu isakufusyaga u Nsololi ukufwana na une.’ Umwene angali mummenye Une linga umwe mwaliimmenye Mose.”

⁷⁹ Kangi, muketile, i Lisyu bwila likufunda ubusobi bwa lisiku lila. Loli abandu batikulonda ikukyitika ikyene. Abene bikumilisyia itolo kulakula, mulamula itolo.

⁸⁰ Loli Yeso alinkufunda u mama Gwake. Kangi u mama Gwake aali mbusobi, ‘nongwa yakuti umwene aatalile aayobilepo ukuti yula aali Mwanike uyu amelile mwa mwene nu Mbepo Mwikemo, kangi apa umwene ikuusyumbutula akapango kake nukuyoba ukuti Yosefu aali yo gwake “tata,” aali yo tata gwa—gwa Yeso. Lilino linga—linga Yosefu...’

⁸¹ Linga Umwene aali mwana gwa Yosefu, linga Umwene aali pala pa mbombo ya tata Gwake, Umwene angali ali pasi kula kuliluuka lya mpalamatapwa.

⁸² Loli Umwene aali pala pa mbombo ya Tata Gwake, pamwanya pala ku Tempeli, ukukemela ifipanganio fila. Muketile? Umwene aali pala pa mbombo ya Tata Gwake, Undumiana gwa fyinja kalongo na fibili itolo. “Ngimba mukamanya ukuti Une mbagile ukuya pa mbombo ya Tata Gwangu?”

⁸³ Ngimba umwe muketesise akabalilo kako Yeso aageligwe na Setano? Ikyakubagilila Kyala pala, akabalilo kako Umwene aali mu ngelo Yake, kyalin’dingenie Umwene ukuya Kyala, panongwa yakuti Umwene imaga ni Lisyu. Muketile? “Ukwene kusimbigwe,” alinkuyoba Setano.

Yeso alinkuti, “Ukwene kope kusimbigwe,” alinkwima palapala itolo ni Lisyu.

⁸⁴ “Kyala, utubalilo utukindanekindane,” uswe tubalile pala. “Kyala, ntubalilo utukindanekindane,” uto to tubalilo utwaiyolo, “nkayilo akakindanekindane,” injila ingindanengindane, “ilinganiaga Mwene ku ba basololi Bake ukwisila mu mboniboni.” Kila kyaali kyakubagilila u nsololi, kwaali kokuti akabalilo kako umwene ayobelaganganila ifindu kangi ifyene fyabonekaga. Lilino ikyo kyaali kyakubagilila kya kwilingania kyake, ukuti Kyala aali numwene. Polelo ikyo kyampaga umwene ubwabuke ukusanusya i Lisyu lya lisiku lila, panongwa yakuti, “I Lisyu lya Kyala likwisa ku nsololi,” ikyakubagilila u nsololi, ukuti Umwene aayobelaganganila.

⁸⁵ Ili Bangeli lyaayobile, “Linga alipo yumoywene, kangi iki umwene ikuyoba kikubombigwa, polelo umwe mumpilikege umwene; loli, linga ikyene kitikubombigwa, komma ukumwitika

umwene, komma ukuntila umwene, loli i Lyangu...linga—linga i Lisyu Lyangu likaya nu mwene. Loli linga ikyene naloliloli kikubombigwa, polelo i Lisyu Lyangu lili nu mwene.” Ikyo kyo kyakun’dingania kyake. Ikyo kyo kyakubagilila kya nsololi.

⁸⁶ Lilino, Kyala, ntubalilo twaiyolo, iyo yo njila iyi Umwene aanangisyaga ifyakum’bagilila Fyake ifyakulingania fya Mwene ku mundu, ukwisila mu kuyobela mu nnyambala uyu akooleligwe ukuya nsololi. Lilino, ili Bangeli likuyoba ukuti, “Kyala, ntubalilo utwaiyolo, mu njila ingindanekindane, aayobile ku ba tata ukwisila m’basololi.”

⁸⁷ Uswe kangi tukubala, ukukilania mwa Peteri Gwakibili, ukuti i Lisyu lya Kyala lyosa lyaasimbige na bene. “Unnyambala gwaiyolo, ukugutigwa nu Mbepo Mwikemo, aasimbile ili Bangeli.” Abene baali basololi. I Lisyu likwisa ku bene kangi abene baasimbile Ilyene, balinkusimba ilyene, pasi pa lukasyo. Ikyakwanda abene baalinganisigwe ukuya basololi, polelo abene—abene baasimbile i Lisyu lya lukasyo, kangi abene baali nu busanusye bwa busetuli bwa Bwakyala panongwa ikyene kyaali Kyala mu mundu.

⁸⁸ Lilino iyo yo njila iyi Umwene iinangisyaga Mwene mu fyakumbagilila Fyake ifya ndinganio, imboniboni syabo ukusisisimikisigwa, yali kyakubagilila kya Kyala mu bene, ukwipela Mwene ukumanyigwa ku bandu.

⁸⁹ Lilino, iyo yo njila yene iyi Umwene aali mwa Kristi. Unsololi aali itolo akatinyu kanini. Kristi aali yo bwisele bwa Kyala. Kangi Kyala aali mwa Kristi, ukusayanisania ikisu ku Mwene. Kangi ifyakumbagilila Fyake filinkundingania Umwene, iki Umwene aali, fiyofiyi mpaka Umwene aayobile, “Linga Une ndikubomba imbombo sya Tata Gwangu, polelo, polelo komma ukwitika ikyene. Linga Une ngayanako akayilo ka Tata Gwangu, polelo komma ukunyitika Une, komma ukwitika isyakwiyobela Syangu. Linga Une ngaya nako akayilo ka Tata Gwangu mwa Une, polelo komma ikwitika ikyene, na panandi.”

⁹⁰ Lilino, ifyakumbagilila Fyake fitikusanukamo siku. Kyala akabagila ukusanusya akayilo Kake, komma ukukinda mumo—mumo i—i ng’osi yibagiile ukusanusya akayilo kake, pamo ikindu kilikyosa kibagile ukusanusya ifyakubagilila fyake. Panongwa yakuti, linga ikyene kyabwanaloli, ikyene kyabwanaloli. Kangi linga ugwe kusanusya kalikosa, polelo ugwe usanwisiye ikyene ukufuma ku bwanaloli bwake.

⁹¹ Ikyene kifwene itolo ukuti ugwe ubagile ukwega i—i ngulube, kangi ugwe ubagile ukosya ingulube kangi—kangi ukubika ilangi yila pa nyobe syake, bo mumo abakikulu bikubombela, kangi nukuyitendeka iyene ni kipakamilomo, kangi ukuyifwika iyene ilidiresi ilinunu. Sosya ingulube ingulu yila panja, umwene ikubuka kulakula ku matipa, nukwinyasya

kangi. Fiki? Umwene yo ngulube, ifyo fyo fyosa. Lilino, kangi, loli, umwe mumenye, umwe mukabagila ukutendeka . . .

⁹² Ing'osi yikabagila ukubomba ikyo. Umwene akabagila nukwingila mmatipa gala mma. Umwene atikulonda nakimo ikyakubomba ni kyene. Ikyene kyo kyakubagilila kya ikyene. Muketile? Ugwe ubagile ukumfwika umwene mmyenda gya luko lumolwene, loli umwene naloliloli atisakubomba, umwene naloliloli atisakubukaga. Ifyapanja fikaya ni mbombo; ikyene fyo fyankati. Lilino, Kyala ukuya kubufumilo bwa bumi bosa . . .

⁹³ Komma ukutoligwa ukukipilikisyia iki. Une ngugela, na kyosa iki kili mwa une, ukubega umwene ukuti mukete ikindukimo. Muketile? Ikyene kyo kya bununu bwinu, binangu. Ikyene kyo panongwa ya mbu—mbuyobwinu. Muketile?

⁹⁴ Une ngaliisile kuno itolo ukuti ngetigwe mma. Une ngaalisile apa, bukaliko ubuyo bumo uwakubukako. Une nisile apa panongwa yakuti une niipilike ukuti nise. Une naalipilike ukuti ubutumigwe ubu u Ntwa aalimbele une bubagisenie ukunangisigwa nkati mbandu apa, kangi une ngugela ukubega umwe ukuketa iki Kyala naloliloli ali lilino. Umwene yo Lisyu Lyake ilifingigwe. Umwene bwila yo Lisyu, kangi Umwene ikwilingania Mwene ni kyakubagilila iki Umwene aafingile. Akayiilo kamo kabagile ukufyuka nkabalilo kamo, ikyo kyo kili mu Lisyu, polelo ikyakubagilila kya mundu yula iki kibagilile ukufyuka kikulingania ukuti yula yo mundu yula.

⁹⁵ Iyo yo nongwa Yeso afimbilisigwaga ukuya Uyu Umwene aali. Abene bafimbilisigwaga ukukibona iki. Yo nongwa iyi abene baali bafwamaso. Ikindu . . . Alinkuti, palema nalinga Umwene aabombile ifika fинги fiyo, loli abene balinkutologwa ukwitika, panongwa yakuti Yesaya aayobile, “Abene bali na maso loli bakabagila ukuketa, kangi imbulukutu loli bakabagila ukupilika.” Muketile? Ingulilo yiliyosa, ingulilo Yake yene’mma; loli ingulilo yiliyosa, “Kyala, ntubalilo twaiyolo, mu njila isyakukindanakindana,” pope abene balinkutoligwa itolo ukukipilikisyia ikyene.

⁹⁶ Lilino, ifyakumbagilila Fyake fitikutoligwamo siku. Ikyene bwila kili lulalula. Lilino, kumbukilaga, ikyakubagilila Kyake, ikyakubagilila kya Kyala, kikabagila ukutoligwa. Linga ikyene kikutoligwa, kokuti Kyala atoliigwe. Kangi ili Bangeli lyaayobile, mu Bahiburi 13:8, ukuti, “Yeso Kristi yo yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila.” Polelo, Umwene yo Kyala unsitakusanusigwa. Kali ko kayilo kaki aka Umwene aali ku bwandilo, Umwene yo akaali ali kayilo kalakala. Injila yiliyosa iyi Umwene abombile, akabalilo kosa Umwene aabomblemo akandu kamo siku, Umwene ikubomba akene injila yilayila akabalilo kosa. Linga Umwene atikubomba, akene ko kayilo Kake kasanusigwe, muketile, kangi ikyakubagilila

Kyake kikunangisyaga ikindukimo iki kikaali kya Kyala. Muketile? Polelo uswe tukabagila ukumanya kuno...

⁹⁷ Bo mumo Pauli aayobile, “Linga ingangabwite yikupa akogo akasitakusisimikisy, ywani ikumanyaga ukwitendekesy ku bwite, linga ingangabwite ikupa akogo akasitakusisimikisigwa?” Lilino linga ingangabwite yikulondigwa ukukuta “gomokako,” ikyo kyo iki uswe tukufimbilisigwa ukubomba, ukugomokako. Linga ingangabwite yikukuba “buka nkyeni,” ikyo kyo iki uswe tukulondigwa ukubomba, ko kubuka nkyeni. Loli i Ngangabwite yo fiki? Yo Lisyu lya Kyala. Ilyene likun’dingania Kyala, kali ilyene lyo—kali ilyene lyo “fyuka mmwanya, itugasya pasi, gomokako, bungania ifilwilo,” kilikyosa ikyene kili. Ilyene lyo kogo ka Ngangabwite ya Kyala.

⁹⁸ Kangi akogo akasitakusisimikisigwa, akabalilo kako ili Bangeli likuti ikindu kimo kikulondigwa ukuboneka; umunduyumo ikuyoba, “O, ikyo kyaali kyakufuma mu lisiku ilingi, ikyo.” Kokuti apo kalipo akogo akasitakusisimikisigwa apo. Kokuti ugwe ukakimanya mma ikyakubomba.

⁹⁹ Yeso aayoibile, “Une ndi na maka ukulambalika ubumi Bwangu pasi nu kubusyusa uwene mmwanya kangi.” Nakamo na kogo akasitakusisimikisigwa apo.

¹⁰⁰ Unkikulu alinkuyoba, “Uswe tumenye Mesiya ikwisa; kangi akabalilo kako Umwene ikwisa, Umwene isakutubulaga uswe ifindu mumo Umwene aabombile.”

¹⁰¹ Umwene alinkuti, “Une yo Umwene.” Nakamo akogo akasitakusisimikisigwa apo. “Une yo Umwene.” A-ha! Ameni.

Abene balinkuti, “Abatata bitu balyaga a mana ndulangalanga.”

¹⁰² Umwene alinkuti, “Abene bo, balibosa, bafwile.” Umwene alinkuti, “Loli Une ne Nkati gwa Bumi ugu gwisile ukufuma kya Kyala ukufuma Kumwanya.” Nakamo akogo akasitakusisimikisigwa. “Une ne Kipiki kya Bumi, ukufuma ku ngunda gwa Edeni.” Nakamo, nakamo akogo akasitakusisimikisigwa pa ikyo. Naloliloli nakamo. Nakimo ikisitakusisikisigwa pa iki. Umwene ali nsisimikisyi mu kilikyosa iki Umwene aabombile.

¹⁰³ Ili Bangeli litikupa akogo akasitakusisimikisigwa. Ilyene likulingania ikyakubagilila kya Kyala mu kogo Kake.

¹⁰⁴ Yeso alinkuti, mwa Mwikemo Yohani 10:37, “Linga Une ndikubomba imbombo sya Tata Gwangu, iki...kangi Une nganako akayilo ka Tata Gwangu, polelo komma ukunyitika Une. Isyene syo syene, isyene sikulingania akayilo Kake mwa Une, ifyakum’bagilila Fyake.”

¹⁰⁵ Panongwa yakuti, Tata yo Lisyu, “Ku bwandilo aliko Lisyu, kangi u Lisyu aali na Kyala, kangi Lisyu aali Kyala,” kangi

ikyakubagilila kya Kyala kikunangisigwa nu lufingo Lwake ku ngulilo yila.

¹⁰⁶ Lilino linga Umwene alinubumi nkabalilo ka Mose, ikyene angali kikabomba imbombo. Kangi linga Mose aalinubumi nkabalilo Kake, ikyene angali kikabomba imbombo. Linga Umwene alinubumi nkabalilo ka Noa, ikyene angali kikabomba imbombo, pamo linga Noa alinubumi nkabalilo Kake. Noa asololaga ifindu fya mu lisiku lila, kangi ifiyakubagilila fyake kangi ifi umwene aabombole fyandinganiaga umwene ni Lisyu lyu Kyala. Mose abombole ikindu kilakila.

¹⁰⁷ Kangi apa Yeso ikwisa, kangi i Lisyu lyafingiligwe ku ngulilo yila yalinganisigwe mwa Yeso Kristi ni kyakubagilila kya Lisyu, ili lyo Kyala. Ameni.

¹⁰⁸ Ukonelela kwa Mbepo Mwikemo, mmasiku ga bumalikisyu, pa bandu abafuyufu, kulingenie ikyakubagilila kya Kyala na bandu. Umwene aafingile ikyene. Ilyene lyo Lisyu. Umwene aayobile ukuti Umwene ikubombaga ikyene. Nayumo uyu abagiile ukugomolako ikyene kunyuma umma. Umwene aayobile ukuti Umwene ikubombaga ikyene.

¹⁰⁹ Polelo ifindu fyosa ifi ifi Umwene afingile, ifyo fyo iki Umwene ikubomba. Ikyene kikulingania ikyakubagilila Kyake. Ena, nkulumba. “Komma ukwitika ikyene, komma ukwitika ukwiyobela Kwangu, linga ikyakubagilila Kyangu kikaya kikyo kya Kyala.”

¹¹⁰ Lilino ketesa mwa Yohani 14:12, “Umwene uyu ikwitika mwa Une,” Umwene alinkuti, “alinako ukwilingania Kwangu, ikyakwibagilila Kyangu. Umwene uyu ikwitika mwa Une, imbombo isi une ngubomba isakubombaga yope.” Ikyo kikulingania ukuti akayilo ka Kristi kali mwa umwene, kibonesya pabwelu ifiyakubagilila fya Umwene. Ameni.

¹¹¹ Une ngwipilika mwiputiputi fiyopo lilino ulu, linga amasyu gangu gaalile. Ena, nkulumba. O, mwe! Muketile, bukayapo ubusobi pa Ikyene! U Bumi Bwake! “Umwene uyu ikwitika pa Une, imbombo isi Une ngubomba umwene yope isakubombaga.” Muketile, ikyo kikulingania ikyakubagilila.

¹¹² Ikindu kilakila Umwene alinkuyoba: “Linga akayilo Kangu katikulingania Une nimwene,” Kyala mwa—mwa Mwene, polelo Umwene... batikwitika Umwene. Lilino, Umwene yope aayobile ukuti Umwene ikwilinganisigwaga mu ikyo. Polelo, ikyo, linga ikyene kitikun’dingania Umwene, kokuti Umwene akaya iki Umwene ikuyoba.

¹¹³ Kangi, umwisyugu, linga Kristi atikwilingania Mwene, ikyakubagilila kya Kristi kikulingania uswe ukuya bake ba Kristi, ukwitika i Lisyu... Yeso aali Lisyu lila, polelo Umwene aabagile ukwitika i Lisyu. Kangi uswe tubagile ukuyoba bulebule ukuti tuli bake ba Kristi, na papo tukukana i Lisyu lililyosa ilya li Bangeli lila? U Mbepo Mwikemo gwa

Kristi yo Kyala mwa ugwe, kangi Umwene isakumalisyaga ulufingo lulilosa na “Ameni.” Ili Bangeli lyaayobile, “Ifika ifi fisakukongaga abene aba bikwitika.” U Mbepo gwa Kyala aayobile, “Ameni.” Muketile?

¹¹⁴ Yumo mwa bene batikuyoba, “Umma, ikyo kyaali kya ngulilo iyingi; ikyo kyaali kya bafundigwa bene.”

¹¹⁵ “Bukaga umwe nkisu kyosa ikyapasi nukulumbilila Inongwainunu ku kipeligwa kyosa. Umwene, paliposa nkisu kyosa ikyapasi, aba bikwitika, ifika ifi fisakukongga umwene, ikindu kilakila.” “Yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila,” ikyakubagilila kikulinganisigwa.

¹¹⁶ Ikyo kikupela Bahiburi 1:1, “Kyala ntubalilo utwaiyolo, ukuyoba ku ba tata ukwisila mbasololi,” ukulingania Kristi, unsyusigwe umwisyugu, ukwisila mu kyakubagilila kilakila iki Umwene aabombile ntubalilo utwaiyolo. Ngimba umwe muketesisy? Kyala atikusanusyamo siku injia Yake.

¹¹⁷ Muli Bangeli ilyaiyolo, akabalilo kako ungogwanjosi aagogwile injosi, kangi akaalipo unsololi nkisu ukuketa linga injosi iyi yali ndalusye pamo’mma, abene bakaali ni njila iyingi iya kusyagania. Abene begaga umundu yula, aligwesa uyu agogwile injosi, ukummwegela umwene kula ku tempeli. Isahani-yapakipambaga ya Aroni, uyu yo aali mputi nkulumba, yapayikigwaga pa liyengo. Kangi ungogwanjosi uyu aayobaga injosi iyi. Kali ikyene kyaapilikigwaga ubununu bulebule, kyapilikigwaga ubwananaloli bulebule; linga apene pakalipo ukumulika kwa Bwelu bukindekipeligwa pa mabwe gala, uyu yo ikukoleligwa Urim Thummim (Abafunda li Bangeli bikupilikisy); polelo, une ndikupasya muno iyene yikupilikigwa ukuya yaabwananaloli, iyene yikaali momumo. Ubusitakwisibiligwa bwa Kyala, akayilo ka Kyala, fyabagisenie ukubonesya ifyakubagilila Fyake mu kikindekipeligwa, ukunangisya ukuti Umwene ikwilingania Mwene pa ndumi yila. Ameni.

¹¹⁸ Une nguyoba ikindu kilakila ubusiku ubu. U Urim Thummim unkuulu yula abukile, loli i Lisyu lyo likaali lyo kindu iki kikulingania ikyakubagilila kya Kyala, ulufingo lwa sala iyi uswe tulimo nu bumi. Apo po filipo ifyakubagilila fya Kyala fikulinganisigwa nu lufingo lwa sala iyi uswe tulimo nu bumi.

¹¹⁹ Ikyo kikupela Kyala ukuya yulayula muno Umwene aayilile. “Ntubalilo utwaiyolo,” keta, “mu njila ingindane kindane, Umwene aayobile ku ba tata ukwisila mbasololi.” “Kangi ululagilo na basololi baali mpaka Yohani; ukufuma akabalilo kala, i Kitangalala kya Kumwanya.” Ketesy, “Loli mmasiku ga bumalikisy,” ukuyoba ikindu kilakila Umwene aabombile akabalilo kala, “ukwisila mwa Mwanundumiana Gwake Yeso Kristi.” “Kyala, ntubalilo utwaiyolo, munjila ingindane kinane,

aayobile ku ba tata ukwisila abasololi; mu lisiku ilyabumalikisyo ili,” ukubomba ikindu kilakila, “ukuyoba ku bandu (aba tata) ukwisila mwa Mwanundumiana Gwake Kristi Yeso.” Ansyusisyé Umwene ukufuma ku bafwe, kangi Umwene aali nu bumi mukati mwa uswe, ukwilingania Mwene kangi nukuyobelangani kwa uswe ifindu, ukuti Umwene yo mbonaminogono gwa minogono ni fundo sya mu ndumbula. Yeso Kristi yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila! “Kyala, ntubalilo utwaiyolo kangi mu njila ingindanekindane aayobile ku batata ukwisila ku basololi, loli mmasiku ga bumalikisyo aga ukwisila mwa Yeso Kristi u Mwanundumiana Gwake.” Ilisimbo likabagila ukukasakasigwa mma. Ilyene lili katikati.

¹²⁰ Mumo une njobile pitasipo, Kyala aatikulonda aligwesa ukulingania i Lisyu ili. Umwene ikulingania i Lisyu Lyake Mwene. Akabalilo kako Umwene ikuyoba kalikosa, akene kakuboneka, ubo bo bulinganio. Muketile? Umwene atikulonda yumo aligwesa ukuyoba, “Ena, une ngwitika ukuti iki kikusanusya *iki*.” Kyala ikulingania ikyene ukwisila mu bulinganio Bwake Mwene.

¹²¹ Bo, linga ulufingo lo lwa lisiku lila, uswe tukabagila ukwitugasya ndumuli lwa—lwa—lwa Luteri’mma, uswe tukabagila ukuya nu bumi mu lumuli lwa Wesley, uswe tukabagila ukuya nu bumi mu lumuli lwa aligwesa gwa bala. Uswe tukufimbilisigwa ukuya nu bumi mu Lumuli ulu lufingigwe ku lisiku ili.

¹²² Bule linga Mose abagiile ukubuka kula ku Igupti, nukuyoba, “Ena, uswe tukuyengaga ingalaba inywamu. Uswe tukwelelagu ukusooka nkisu iki. U Nile ikwisaga kunokuno”? Abene angali bagomokilemo ukuketesya mu bakalatasi abaniembetigwe; lukayapo pala ulufingo bo lula. Uko ko kutalusya. Loli, ugwe uketile, umwene aalingenie mwene ukuya nsololi gwa Kyala, pa findu ifi umwene aayobile ukuti fikubonekaga, polelo abene balinkumanya ukuti umwene aali ni Lisyu lya Ntwa. Farao aali ni ngwebo, loli Mose aali ni Lisyu. Polelo akabalilo kako abene balinkufika pa nyanja, ingwebo syosa silinkubuka pasi pa nyanja; kangi Mose alinkumwega Israeli ukukilania inyanja, pa kisu ikyumu, panongwa yakuti umwene aali ni Lisyu, kangi umwene aali yo Lisyu lya sala yila. Mose aali yo Lisyu lipeligwe ukuboneka ku sala yila.

Eliya aali yo Lisyu lipeligwe ukuboneka ku sala yila.

¹²³ Kristi yo Lisyu lipeligwe ukuboneka, kangi ni fingo isi Umwene aatendike. “Nkabalilo kanini itolo kangi ikisu kyapasi kitikumbona Une kangi’mma; palema umwe mukumbonaga Une, kabuno Une ngwisakuyaga na umwe, mope nkati mwa umwe, kukubumalikisyo bwa kisu kyapasi. Imbombo isi Une ngubomba mwisakubombaga umwe numwe.” Umwene aafingile ifindu filafila. Ngimba ikyene kyo fiki? Ikyene kyo kyakubagilila

kya Kyala kikunangisya i Lisyu Lyake, mumo Umwene aabombiile mu ngulilo syosa.

¹²⁴ Malaki 4, Umwene aatile, “Bo ilisiku ilikulumba kangi ilisisya ilya Ntwa likafika, keta, Une nguntuma kwa umwe Eliya unsololi; kangi umwene isakupyanikisyaga ulwitiko lwa banike ku batata kangi, bo ilisiku lila likiisa.” Umwene afingile ikyene.

¹²⁵ Yeso aayobile, muntu gwa 17 ugwa Mwikemo Luka, “Mumo ukwene kwayilile mmasiku ga Sodomu, momumo ukwene kwisakuyilaga mu kwisa kwa Mwanundumiana gwa mundu, akabalilo kako u Mwanundumiana ikusetuligwa.” Akabalilo kako ubusetuli bukwifugutula bwene, mmasiku akabalilo kako ikisu kisakuyaga bo yu Sodomu, ikyene kisakuyaga fiki? Ikyakubagilila kya Lisimbo lila kikuboneka pabwelu. Kyala ikwilingania Mwene ni kyakubagilila Kyake, ifyakubagilila ifi Umwene akabalilo kosa aali. Umwene akabagila ukukileka ikyo mma.

¹²⁶ Amasiku ga bumalikisyo, Umwene ikwilingania ukwisila mwa Mwanundumiana Gwake. Ketesy a uno Kyala ikubombela ifi bwila kubu... uno Umwene bwil-... Umwene atikusanusyamo siku injila Syake.

¹²⁷ Abanyambala batatu aba bayobaga kwa Abraham, uno uswe twayobelaga apo, ku masiku ga Sodomu.

¹²⁸ Abraham aali yo nnyambala uyu aalimwitike Kyala. Umwene egegaga Kyala pa lufingo Lwake. Sarah, unkasi gwake, aali ni fyinja malongo mahano na mabili na fihano, Abraham aali ni fyinja malongo mahano na mabili na fihano, akabalilo kako Kyala ankolelaga umwene. Umwene aayobile ukuti abene bikuyaga nu—nu mwana; Abraham ikuyaga nu mwana mwa Sarah. Ikyene kibagile ukupilikigwa ukuya kyakusekesya panandi, loli une ngwinogonela ukuti umwene aalinato utu—utulato utunini nutubanyapini, na filifyosa, itendendekisye, panongwa yakuti abene bisaga ukuya nayo ubonda uyu.

¹²⁹ Bo gakindilepo amasiku gakwanda malongo mabili nu lwele, fiki, Abraham lomo aayobile kwa Sarah, “Ngimba kwipilika bulebule, gwalugano?”

“Kakayapo akakindane.”

“Lwimiko kwa Kyala, uswe tukuyaga nagwe umwene, mulimosa.”

“Umenye bulebule ugwe?”

“Kyala ayobile lulo.”

Ikyinja kilinkukinda. “Kwipilika bulebule ugwe, gwempala?”

“Nakumo ukukindana.”

“Uswe tukuyaga nagwe umwene, mulimosa. Kyala ayobile lulo.”

Ifyinja fihano filinkukinda. “Kwipilika bulebule ugwe lilino, gwempala?”

“Nakumo ukukindana.”

“Uswe tukuyaga nagwe umwene, mulimosa. Kyala ayobile lulo.”

¹³⁰ Ngimba ikyene kyo fiki? Umwene aali nu lufingo lwa Kyala. Umwene aalitike Kyala, kangi umwene alinkubombela bo yu Kyala: umwene alinkumilisyu ku lufingo lwa Lisyu. Ikyene . . .

¹³¹ Ifyinja malongo mabili na fihano filinkukinda. Utulato twasanwike ukuya twa yelo, loli umwene alinkumilisyu ukutupaya utwene. Lilino umwene nkangale, kangi aniongele inyuma, kangi umwene ali mbubumbe ubunyали; kangi muunda mwa Sarah mwali mfwano itolo, kangi umwene umile. Kangi ko kayilo kaki aka abene balimo!

¹³² “Kwipilika bulebule ugwe, Abraham, tata gwa fikolo?” abanine abiipela-bitiki baabagile ukuyoba ku mwene.

¹³³ “Ena, lwimiko kwa Kyala, une ngwipilika kanunu. Uswe tukuyaga nu bonda yula, mulimosa.” Pangongwa yakuti umwene akaapepelwike pa lufingo lwa Kyala ukwisila mu kusitakwitika; loli aali gwamaka, ukupa ulutufyo kwa Kyala, kabuno umwene aapepekeligwe kubumalikisyu ukuti iki Kyala aayobile, Kyala abagiile ukubomba. Ameni. Apo po kilipo ikyakubagilila ikyamwitiki.

¹³⁴ Ngimba bule ugwe? Muketile? Ngimba bule uswe, twe bana ba Abraham? Ngimba uswe twilinganisyu ni Lisyu ly Kyala, ukuya lufingo, kangi ikyakubagilila kyitu kikulingania twibene, ukuti uswe naloli tukwitika Ilyene? Pamo, ngimba uswe tukusanukananuka, ukunyela ukufuma *kuno*, kangi ukubukua *kula*, kangi pasi *apa*, nukusakikisa, kangu ukusanukananuka ukusyungutila, ukufwana ni Lyene? Polelo, uswe tukaya baKristi, uswe tuli itolo kwitendeka bwitiki.

¹³⁵ Loli, akabalilo kako uswe naloliloli tukwima pa lufingo lula, ulobe lwiyumilisyu pala nukwitugasya ni Lyene! Abraham aabomible.

¹³⁶ Lilino uswe tukwaga, ilisiku limo umwene alinkubabona abanyambala batatu bikwisa, bikwenda. Ili Bangeli liyobile apa, “Ukwene kwaali mbupyan bwa lisiku,” lumo mwaali sala ya pamusi pakati. Abanyambala aba balinkusegelela nukuyoba kwa mwene. Uswe tukupilikisyu ukuti babili ba bene baabukile kula ku Sodomu. Une ngusubila uswe twayobile pa ikyene ubusiku bummo. Yumoywene gwa abene aasyele nu mwene.

¹³⁷ Nketesy u Nnyambala uyu uyu umwene alinkoolile . . . uyu aasyele nu mwene, iki u Nnyambala aabomible. Yumoywene alinganisigwe ni fyakubagilila Fyake, ukuti Umwene aali yo Elohim.

¹³⁸ Elohim, ilisyu liilyo ilyakwanda mwi Bangeli, “Ku bwandilo Kyala . . .” Lilino, aligwesa gwa umwe mwebafunda mumenye ukuti lila ilisyu *Kyala* pala likusanusya, mu kiHiburi, lyo “Elohim,” ili likusanusya, “u Mwenemaka, u fwanafwana-mosa, aliko-mwene,” atikulonda ubutuli nabumo ukufuma kwa mundu nayumo, atikulonda nayumo ukundingania; ikubomba Fyake Mwene. Umwene yo fwanafwana-mosa *Kyala*, unjepoposa, mmanyafyosa, gwamakagosa. Umwene yo *Kyala*.

¹³⁹ Pala Umwene aalipo. Kangi Abraham lilino, u mzee uyu aali nubukolelele bwa Lisyu, aaketile kwa Mwinitu uyu. Kangi akabalilo kako u Mwinitu uyu aali ni nyuma Yake isyumbutwike ku kisasa, Umwene alinkuti, “Ali kugu unkasigo, Sarah?”

Alinkuti, “Umwene ali nkati nkisasa, kunyuma kwa Ugwe.”

¹⁴⁰ Alinkuti, “Une nguukwendelaga ugwe ukufwana na kabalilo ka bumi, kangi ugwe kwiskuyaga nu bonda uyu Une naafingile kwa ugwe.”

¹⁴¹ Kangi Sarah alinkuseka pa ikyene. Kangi Yumo uyo aayobaga kwa umwene, alinkumbula umwene iki Sarah aayobile kunyuma kya kisasa, kunyuma kwa Mwene.

¹⁴² Lilino, mu Bwandilo, ugwe kwisakubalaga ikyo. Uswe tukwaga ukuti polelo, Abraham, ukufuma papo u Nnyambala uyu ilinganiege Mwene . . .

¹⁴³ Ngimba ikyene kyo fiki? Abahiburi untu gwa 4, amanandi ga 12, alinkuti, “I Lisyu lya *Kyala* lipyasyano ukukindapo, lyamaka ukukinda ulubo ulupyasye kibili-kosa, umbonelanganila gwa minogono ni fundo sya ndumbula.”

¹⁴⁴ Umwene aamenye ukuti uyu yo aali Nnyambala yula. Umwene aamenye akaalipo unsololi nkisu kila loli yu mwene, kangi polelo i Lisyu lya *Kyala* lyalisile ku mwene. Kangi umwene aali yo nsololi yula, kangi apa i Lisyu likwisa ku nsololi.

¹⁴⁵ Ikindu kilakila na Yohani u Mosi. Pala akaalipo unsololi ku fyinja bamia bana. Une ngukumbukila . . .

¹⁴⁶ Lumo ugawaiyolo Doctor Davis itugesye apa, ikilo iki, undumbilili gwa ku Missionary Baptist kwaiyolo uyu aalinyosisyé une mu Lwitiko. Umwene aalisibile ukutatikana nanine. Umwene alinkuti, “Billy, ugwe uli itolo kana lilino. Ugwe kufimbilisigwa ukupilikisyá kwa une.”

Une ndinkuti, “Umma ndaga, Nkundwe Davis, une ngupilikisyá.”

¹⁴⁷ Umwene alinkuti, “Ugwe uketile, Yohani akalyosigwe mma. Polelo umwene osyaga, loli akalyosigwe; nayumo aali mbagilile ukummosya umwene.” Ikyo kyo kimanyisyó ikinunu ikyá kiBaptisti. “Kangi apa ikwisa Yeso, nukuyoba polelo . . . Yohani alinkuti, ‘Une ne ngulondigwa ukosigwa na Ugwe; fiki Ugwe kwisa kwa une?’” Kangi Umwene alinkuti, ‘Itikisyá ikyene ukuya lulo.’” Umwene alinkuti, “Kangi polelo

akabalilo kako umwene ‘alimmwitikisyé’ Umwene,” alinkuti, “ugwe uketile, polelo Yeso alinkummosya Yohani. Kangi akabalilo kako Umwene afyukilemo mmisi, polelo kumwanya kulinkwiguka kangi Umwene alinkumbona Kyala mbubumbe bwa ngungubiya, yikusuluka nukubuka pa Mwene, kulinkuti, ‘Uyu yo Mwanundumiana Gwangu un’ganigwa, Uyu yo Une ngwiyelya ukwitugasyamo.’” Loli, umma, ukusita kukanikana na Doctor Davis, loli umwene ali nsobi.

¹⁴⁸ Muketile, Yohani, aali nsololi, kangi i Lisyu bwila likwisa ku nsololi. Polelo linga i Lisyu lyapeliigwe mbili, Ilyene lilinkufimbilisigwa ukwisa kwa nsololi, mulimosa; ‘nongwa yakuti, umwene ayobelaga isya Lisyu, kangi ikyakubagilila kyake kilakila kyaandinganiaga umwene ukuya ikyo. Apa likwisa i Lisyu, lilino kiliku iki kyabonike? Akabalilo kako umwene aayobile nkisyó kya Yeso, Yohani alinkuti, “Une ne ngulondigwa ukosigwa na Ugwe; fiki Ugwe kwisa kwa une?”

¹⁴⁹ Yeso alinkuti, “Itikisya ikyene ukuya lulo, kabuno bu ulo ikyene kikwisa kwa uswe (kikufimbilisya uswe) ukufwanisikisyá ubwikemo bosa.” Yohani ukuya nsololi; Umwene ukuya Lisyu. Umwene aali Likemo, kangi Umwene itendekesyaga ukwingile mu butumigwe Bwake bwapakis, kangi i Likemo lyafimbilisigwaga ukosigwa bo likaali ukubikigwa. Kangi Yohani alinkummosya Umwene ‘nongwa yakuti umwene aamenye. “Itikisya ikyo ukuya lulo, kabuno lulo mo ikyene kikwisaga kwa uswe ukufwanikisyá ubwikemo bosa.” I Likemo lyafimbilisigwaga ukosigwa bo likaali ukubikigwa, kangi polelo Yohani aalimmosisyé Umwene. Akaali Yeso mma uyu osyaga Yohani. Yohani aalimmosisyé Yeso. “Itikisya ikyene ukuya lulo.”

¹⁵⁰ Ketesyá, apa aalipo Abraham, kangi umwene aali ni Lisyu lya Kyala. I Lisyu lya Ntwa likwisa kwa umwene. Umwene aali nsololi yula. Kangi lilino apa likwisa i Lisyu. Umwene alinkunkoolela umwene, “Abraham,” komma Abram.

¹⁵¹ Amasiku manandi pabutasi pa apo, ingamu yake yaali Abram—aali Abram, lilino iyene yo Abraham. Unkasi gwake aali Sari, lilino iyene yo “Sarah,” komma S-a-r-r-a; S-a-r-a-h. Komma (A-b-r-a-h-a-m) A-b-r-a-m, loli A-b-r-a-h-a-m, Abraham.

¹⁵² Kangi u Nnyambala uyu ikwilingania Mwene, akabalilo kako Umwene ikuyoba, “Abraham!” O, mwe!

Abraham alinkuti, “Elohim!”

¹⁵³ Apo po lilipo i Lisyu nu nsololi, palikimo, akayilo ka bibili kalinganisigwe.

¹⁵⁴ Elohim, Umwene aatile, “Ali kugu unkasisigo, Sarah?”

¹⁵⁵ Alinkuti, “Umwene ali nkati nkisasa, kunyuma kwa Ugwe.” Kangi i... Polelo ikiswigo kyaabombigwe. Elohim! Abraham

alinkunkolela Umwene, “mfwanafwana-mosa, Mwenemaka, gwamaka gosa Kyala.”

¹⁵⁶ Yeso aayobile, akabalilo kako Umwene aali pa kisu kyapasi, Umwene aabombile ikindu kilakila iki Elohim aabombile. Kila kilinkulingania ikyakubagilila Kyake ukuya yo Kyala.

¹⁵⁷ Kangi Umwene alinkuyoba, pabutasi, “Mmasiku ga bumalikisyo, kubwisilo itolo ubwa Mwanundumiana gwa mundu, akabalilo kako Umwene ikusetuligwa, ububonekelo ubu bwisekubonekaga kangi, mumo ukwene kwaayilile ku Sodomu.” Elohim nkati mbandu Bake, u Kyala Gwamakagosa! Ikyo kyo iki i Lisimbo likuyoba. Elohim nkati mbandu!

¹⁵⁸ Ku fyinja malongo mana Umwene akindilile ukutosya uswe nu Mbepo Mwikemo, Elohim, Kyala! Kangi ikipanga . . .

¹⁵⁹ Keta, Abraham aaketile ikimanyilo kimokyene, ukukoolela ukungi; ikimanyilo, ukukoolela; ukukoolela, ikimanyilo; ukuguulila u mwanundumiana umfingiligwe yula. Loli ikimanyilo ikyabumalikisyo iki umwene aaketile, ububoneko ubwabumalikisyo, uluyato kwa Kyala ulwabumalikisyo bo u mwanundumiana ugwalufingo akaali ukwisa pala, aali yo Elohim mu mbili gwabunu. Polelo u mwanundumiana ugwalufingo ikwisa.

¹⁶⁰ Kangi u Luyungu lwa Abraham lukuguulila u Mwanundumiana ugwalufingo, Yeso Kristi. Kangi abene baketile ifimanyilo, ukonelela kwa Mbepo Mwikemo, ukuyobela mu ndimi, ububumbulusyo Bwakyala, na fyosa. Loli akabalilo kako u Mwanundumiana gwa mundu ikusetuligwa, Elohim isakugomokelaga ku Luyungu lwabunyafyale lwa Abraham nukunangisya ikindu kilakila iki Umwene anaangisye mu lisiku lila, ameni, Elohim, mumo ukwene kwayiilile! Fiki? Ikyene kisakuyaga kyakubagilila kya Kyala.

¹⁶¹ Lilino, linga Kristi aali Kyala, “Palema isi akabalilo kanini kangi ikisu kitisakumbona Une kangi’mma; loli umwe mwisakumbona Une, kabuno Une nguyaga na umwe, mope nkati mwa umwe, mpaka kubupyutigwe, ku bumalikisyo. Imbombo isi Une ngubomba mwisakubombaga umwene numwe.”

¹⁶² Yeso aayobile ukuti mu—mu Luka, untu gwa 17. Umma ndaga, akabalilo kako uswe tukwitika nukuketa amasiku gabumalikisyo aga, ububonekelo ubu bukupeligwaga kangi.

¹⁶³ Polelo, Bahiburi 1:1, “Kyala, ntubalilo utwaiyolo ukwisia mbasololi ilinganiaga Mwene, mmasiku agabumalikisyo aga alingenie ubusyuke bwa Mwanundumiana Gwake ukufuma ku bafwe,” ukwisia mu kupa i Kipanga ikyakubagilila kilakila iki Umwene aali nakyo, ukupela Bahiburi 13:8 katikati ntalusye.

¹⁶⁴ Nagamo na mayoya gabagile ukusaligwamo ukufuma mu ikyo. Ago go mayoya ga swanga. Isyene sikwitugasya palikimo, panongwa yakuti isyene njuni syakumwanya. [Ubuuyu

ubusitakandu pa tepi—Nsimbi.] . . . abene bikwilyesya bene ifyakulya fya swanga.

¹⁶⁵ Lilino uswe tukuketesya ukuti, “Ntubalilo utwaiyoli, injila ingindanekindane, Umwene aayobile ku batata ukwisila mbasololi, mmasiku agabumalikisyo aga ukwisila mwa Mwanundumiana Gwake Yeso Kristi, ukwisila mu kusususa Umwene ukufuma ku bafwe.” Kangi apa Umwene ali pakati pa uswe, bo ifyinja maelifu mabili gakindilepo, u Yeso yulayula, somma yumoywene mwa basololi bala; Yeso, haleluya, u Mwanundumiana gwa Kyala unsyuke!

¹⁶⁶ Yeso aatile, ilisiku limo, Umwene aayobile, “Ingulilo imbibi kangi iyabulogwe yikulondalonda ikika, kangi abene bisakuyaga nakyo ikika.” Ingulilo imbibi kangi iyabulogwe. Ko kababilo kaki aka ikisu kyaali kibibipo ukukinda, pamo ubulogwe kangi balogwano, ukukinda mumo kuyilile lilino?

¹⁶⁷ “Mumo ukwene kwaayiliile mmasiku ga Yona, mumo u Yona aali munda mwa nswi pamusi na pakilo patatu, momumo ikufimbilisigwa u Mwanundumiana gwa mundu ukuya mu ndumbula ya kisu kya pasi pamusi na pakilo patatu.”

¹⁶⁸ Polelo, “ingulilo imbiibi kangi yabulogwe” yabagilaga ukwambilila ikimanyilo. Kyo kimanyilo kya lukonki? Ikimanyilo kya busyuke. Kangi uswe tulinakyo ikyene umwisyugu, bo fikindilepo ifyinja maelifu mabili, Umwene akaali ali nu bumi. Umwene ali pakati pa uswe, ikilo iki, yulayula mmayolo, umwisyugu, kangi bwilanabwaila, ikwilingania Mwene ukwisila mu fyakubagilila fya Kyala, ukunangisia i Lisyu mu lisiku ili lilyo Umwene aafingile ukubomba. Ameni.

¹⁶⁹ Apo po lilipo i Lisyu. Lilino ngimba umwe mukwitikaga ikimanyilo kila? kyo kindu iki kikukonga, amasiku agabumalikisyo, ukulinganisigwa Kwake ukwisila mwa Mwanundumiana Gwake. Ketesyia.

¹⁷⁰ Kyala aayobile kwa Mose mmasiku gaiyolo. Mwa Kukumbusya Indagilo 18:15, muyobile, “Untwa Kyala gwinu isakufusyaga u Nsololi afwanikisigwe kwa Une.” Lilino ketesyia. Lila lyo Lisyu. Lila lyaali Lisyu. Yula aali yo Kyala. Yula akaali Mose mma. Mose abagiile ukumanya bulebule ikyo? Umwene aali mundu. Loli Kyala, ikuyoba ukwisila mwa Mose, alinkuyoba iki. Ngimba mukwitika umwe ikyo? Umma ndaga.

¹⁷¹ Lilino ketesyia Yeso, ketesyia mumo ifyakubagilila Fyake—Fyake fyalingenje i Lisyu ilifingigwe ili ukuya bwanaloli. Umwene naloliloli aabomible. Umwene alinganisigwe ni kyakubagilila kikyo Mose aayobile ukuti Umwene isakuyaga.

¹⁷² Bingi ba abene, bo umwisyugu, abene bikulonda ukuketa undongosi yumo unkulumba. “O, uyu yo Doctor Ph. *Gwakutinu-gwakuti*. Umwene afumile ku Hartford University.” Pamo, “Umwene afumile ku buyobumo ubukulumba ubunywamu bummo bo ulo.” Ikyo kyo kikaya kyakulingania kya Kyala.

Umma, umma. Nakimo ikindu ukufwana na kyene. I Lisyu lyo likulingania Kyala. Muketile?

¹⁷³ Yeso akaali mfundasukulu mma, kangi Umwene akaali mputi mma, kangi Umwene akaali mu rabbi mma, ku kisu. Umwene aali gwalupefyo, ku kisu.

¹⁷⁴ Loli Kyala asisimikisyaga i Lisyu Lyake ukwisila mwa Umwene, iki kyampelile Umwene ukuya Imanueli. Ubo bwaali bulinganie Bwake. Lilino, apa, Yeso ikufwanikisa katikati iki Kyala ntubalilo twaiyolo aayobile ukuti Umwene ikubombaga, ikwisila mwa Mose, iki Umwene ikubombaga.

¹⁷⁵ Lilino ketesya akabalilo kako Umwene alyaagene na Peteri, mumo uswe twakiniile ikyene ubusiku bumo, akabalilo kako Umwene alyaagene na Peteri nukumbula Peteri ukuti ingamu yake yali fiki. Ikimanyilo iki kyalingenie ubwiyobe bwa Bumesiya Bwake, kwa Peteri, kabuno i Lisyu lyaayobile, “Untwa Kyala gwinu isakufyusya u Nsololi.”

¹⁷⁶ Kangi Peteri ikwisa pala, uyu aali yo Simoni akabalilo kala, ikwisa pala papo Umwene alipo. Kangi Yeso alinketile umwene, alinkuyoba, “Ingamu yako yougwe Simoni, kangi ugwe gwe Mwanundumiana gwa Yona.” Ikyo kyalingenie akayilo ka Kristi ukuya Lisyu lila lilyo Mose aafingile. Peteri aasyagenie ukuti ikimanyilo kila kyalingenie Yesu ukuya Mesiya. “Kyala aali mwa Kristi,” ukonelela ukwa masiku gabumalikisyo. Kwa Natanieli... Kumbukilaga, Umwene aalimbulile u Simoni ingamu yake.

¹⁷⁷ Lilino, ketesya, kwa Natanieli Umwene aalimbulile iki umwene aabombile. “Ugwe gwaali pasi pa mpiki akabalilo kako Une naakubwene ugwe.” Ikyo kyalingenie Umwene ukuya Mesiya.

¹⁷⁸ Alinkuti, “Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyala. Ugwe gwe Mwalafyale gwa Israeli.” Umwene aalinganisigwe ni kyakubagilila kya Lisyu ilifingigwe ukuti Umwene ayaga pakuya Mesiya. “Untwa Kyala gwinu isakufyusya u Nsololi.”

¹⁷⁹ Unkikulu unnini yula pa kisiba, Umwene aalimbulile umwene iki umwene aali, kangi ikyo kyaalindingenie Umwene ukuya Mesiya unfingiligwe uyu. Muketile?

¹⁸⁰ Akayilo Kake, ifyakubagilila Fyake, lyaali Lisyu likulinganisigwa. Fyaali fyakumbagilila Fyake fikunangisya ukuti i Lisyu lyaali Kyala, polelo yula aali Kyala ikwilingania mwa Kristi. Lilino ketesya ikyene. Ketesy.

¹⁸¹ Kwa Peteri, Umwene aalinganisigwe kwa Peteri nukukoolela ingamu yake. Umwene aalinganisigwe kwa Natanieli ukwisila mu kumbula umwene isi umwene aabombile. Umwene aalinganisigwe nu nkikulu, ukwisila mu kumbula iki umwene aali. Iki umwene... uyu umwene aali; iki umwene aabombile; kangi iki umwene aali. Umwene aalinganisye ikyakubagilila

kya Bumesiya Bwake, iki kyayaga pakuya kyakubagilila kya Mesiya.

¹⁸² Keta ku nkikulu unnini ikuyoba ikindu kimokyene kilakila. “Nkulumba, une ngusyagania ukuti Ugwe gwe nsololi. Uswe tukaali nayo u nsololi ku baamia ba fyinja. Uswe twaalii nafyo ifipanga fingi, ukutatikana ku kwingi kangi ukukindana kwa fipaguko, loli uswe twikele kisita nsololi ku baamia ba fyinja. Uswe tumenye ukuti akabalilo kako Mesiya ikwisa, iki kyo iki kisakundinganiaga Umwene.”

¹⁸³ Umwene alinkuti, “Une yo Umwene, uyu ikuyoba kwa ugwe.” Nakimo ikisitakusisisimikisigwa pa iki, “Une yo Umwene.” Ikyo kyalindingenie Umwene.

¹⁸⁴ Unkikulu ugwa mbungo ya kusulula ililopa, aalindingenie Umwene ukuya Lisyu. Bulebule? Na iki Umwene aabombile akabalilo kako ulwitiko lwake lwaalimpalamasisye Umwene. Umwene aasyumbutwike nukuyoba, “Ywani ambalamasisye Une?” Umwene aamenye ikindukimo kyaabonike. Ikyo kyaalindingenie Yesu ukuya Mesiya.

¹⁸⁵ Umwene alinkwitika ikyene, kangi umwene alinkuyoba, “Linga une mbagile ukupalamasya umwenda Gwake, une nguyaga kanunu.”

¹⁸⁶ Polelo akabalilo kako umwene aapalamasisye, Umwene alinkusyumbutuka, alinkuti, “Lilino ywani ambalamasisye Une?” Kangi abene bosa balinkukana ikyene. Loli ikyakubagilila kya Bumesiya Bwake... .

¹⁸⁷ Ameni! Une ngusubila umwe mukupilikisyia ikyo, kilundilo. Pilikisyia, akabalilo kako uswe tukwigala.

¹⁸⁸ Palapala umwene alimpalamasisye Umwene. Palapala baalipo baamia, lumo, ukugela ukumpalamasya Umwene. Peteri alinkummumanila nukummumanila Umwene, alinkuti, “Ena, bosa ba abene bikupalamasya Ugwe.”

¹⁸⁹ Umwene alinkuti, “Ngwitikisyia, loli umunduyumo ambalamasisye Une nubukindane.” Ikyo kyo kikindane bo ulo, uko kupalamasya kwa lwitiko. Muketile? Alinkuti, “Umunduyumo ambalamasisye Une. Ukwene kwaali kupalamasya ukukindane. Une njile nsitamaka. Amaka gasokilemo mwa Une. Ubwikasye busokilemo mwa Une.” Lilino, palapala Umwene imile.

¹⁹⁰ Lilino, bope nababafundigwa Bake Bene bikuyoba, mmasyu agangi, “Ugwe kufwana—kufwana ukuya Ugwe gwaali mundu yumo mwanike. Fiki, abandu, aligwesa ikukupalamasya Ugwe.”

¹⁹¹ Ketesyua Ubwake, ketesyua ubwilinganie Bwake lilino. Umwene alinkusyumbutuka, alinkuketa nkati mwa kilundilo. Umwene alinkunsosola umwene palapala pabwelu. Umwene akabagile ukwifisa kangi’mma. Umwene alinkumbula umwene

ubuyililo bwake, nukuti, “Ulwitiko lwake lumpelile umwene ukuya kanunu.”

¹⁹² Umwene alinkumanya, panongwa ya iki, ukuti, Abahiburi 4:12, “Ilisyu likuketetesya aminogono, ifundo syake isya mu ndumbula.” Ikyakubagilila Kyake kilinkundingania Umwene ukuya “Lisyu lyā Kyala lipeliigwe mbili nukwitugasya pakati pitu.” Ameni.

¹⁹³ Une ngwinogona ikindu kilakila ikilo iki kikundingania Umwene, u Yeso Kristi unsyuke ali nu bumi pakati pitu ikilo iki, yulayula mmayolo, umwisyugu, kangi bwilanabwila. Lilino, mumo Bahiburi 13:8 yo gwabwanaloli, akayilo Kake kakundingania Umwene umwisyugu, mumo akene kaabombiile akabalilo kala, injila yilayila.

¹⁹⁴ Keta Kleopa na bene, ukufuma pa busyuke. Yeso aliilingenie Mwene mu njila yiyo Umwene aatumuliile unkati gula, ukuti Umwene aabombele ikyene mu njila iyi Umwene aabombele ugwene bo Umwene akakomeleligwa. Kangi abene... Kila kyaalingenie ikyakubagilila Kyake, ’nongwa yakuti iyo yo njila iyi Umwene aabombele ikyene.

¹⁹⁵ Lilino linga Umwene aali apa ikilo iki, Umwene angali ilingenie bulebule Mwene? Mumo itolo Umwene aabombele mmayolo, kabuno Umwene yo yulayula umwisyugu, kangi isakuyaga bwilanabwila. Ikyene kyo kyakulingania. Abahiburi 4, buna... 14 na 15, “Umwene yo lilino...” Ikuti, “Umwene yo Mputi Nkulumba gwitu uyu abagile ukupalamasigwa nu bwipilike bwa bonywa bwitu.” Umwene yo Mputi Nkulumba gwitu lilino papapa. Ukufuma pa busyuke Bwake, ukufuma pa bufwe Bwake, ukufuma pa busyligwe Bwake, ukufuma pa busyuke Bwake, ukufuma pa bufyuke-mmwanya Bwake, ameni, Umwene akaali ikuya yulayula mmayolo, umwisyugu, kangi bwilanabwila, u Mputi Nkulumba uyu abagile ukupalamasigwa nu bwipilike bwa bonywa bwitu. Ameni. Umwene yo kila, lilino papapa, ku nnyambala nu nkikulu aligwesa apa uyu ikwitikaga ikyene. Umwene yo Mputi Nkulumba gwitu, yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila.

¹⁹⁶ Umwene ali nu bumi akabalilo kosa. Ngimba umwe mukwitika ikyo? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Ifyakubagilila Fyake fikukindilila ukundingania Umwene yulayula mumo Umwene aali akabalilo kako Umwene alitugesyemo pa kisu. Umwene akaali ali nu bumi, ikilo iki, mbubumbe bwa Mbepo Mwikemo. Umwene akaali ali nu bumi. Kangi ifyakubagilila Fyake fikunkonga Umwene, itolo mumo ukwene kwaayilile akabalilo kosa, linga Umwene akaali ali mumi.

¹⁹⁷ Une ngupalisya, ikilo iki, ukuti, “Kyala, ntubalilo utwaiyolo kangi mu njila ingindanekindane aayobile ku ba tata

ukwisila mbasololi, mmasiku agabumalikisylo ili ukwisila mwa Mwanundumiana Gwake Yeso Kristi.”

¹⁹⁸ Mwe, une ngaamenye ukuti une njobile akabalilo katali bo kala. Une naalibwibwe ukuti kali bo ako. Une munswege une. Une itolo . . . Une ngwimaga.

Unko twipute.

¹⁹⁹ Tata Gwakumwanya, Kyala nkulumba gwakisa! Ntwa, une—une . . . lumo nguyoba ukukindilisya fiyo. Une ngusuma, Kyala, linga une mbombole, Ugwe ubagile ukunhobikela une. Loli, Ntwa, une ngabagila ukusuma uluhobokelo ku iki une njobile. Une njobile itolo iki Ugwe uyobile mu Lisyu Lyako apa.

²⁰⁰ Lilino ilisyu limo pamo mabili itolo ukufuma kwa Ugwe, Ntwa, lumo aligwesa apa ikukibonaga ikyene ikilo iki. Abandu abanini, ababine bisakubumbulusigwaga akabalilo kako abene bikukibonaga ukuti Ugwe ukaali gwe Mputi Nkulumba gwitu. Une ngusuma, Ntwa, mu maminiti manini aga, ukuti Ugwe kuyipelaga i Ndumi iyi yiyege nu bumi mbwanaloli. Ku iki une njobile mu Lisyu, ikyakubagilila Kyake kili kulinganiaga Ugwe pakati pitu, ikilo iki, ukuti Ugwe gwe yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila, kabuno ikyene kyo mu Ngamu ya Yeso uswe tukusuma ikyene. Ameni.

²⁰¹ Itolo pakabalilo lilino. Uswe, une—une ngaabile panandi itolo, loli ngimba mubagile ukukindilila ukwikasya ukuya nu lukindi ulunini lwa lwiputo pa maminiti kalongo na mahano, malongo mabili? Linga ugwe kulonda, kolelela ikiboko kyako mmwanya, nukuti, “Uswe . . .” Umma ndaga, ndaga—ndaga umwe. Une ngufinga ukubasosya umwene panja pa maminiti malongo matatu ukukinda isala ya buhano na buna. Akene ko kabalilo kala lilino; kusyele maminiti malongo mabili. Polelo linga umwe mukumbaga une amaminiti ukufwana kalongo, une ngukuyaga nakalinga itolo.

²⁰² Unko uswe tukete, ngimba go makadi ga lwiputo maki abene bayabenie umwisyugu? [Unkundwe ikuyoba, “O.”—Nsimbi.] O? Fiki, poki apa uswe twaalyandilepo ikilo kingi, kimo, kimo? [“Une ngwinogona ikyene lyali limo.”] Ena, ah-ha.

²⁰³ Kangi polelo uswe, ikilo ikyammayolo, uswe itolo . . . u Mbepo Mwikemo . . . Une napilikisyaga umwisyugu, nukwandisya kikyo kyaayobigwe. Simo mwa isyene ngamu sya kiFrenchi, une naali . . . U Mbepo Mwikemo; injila yene iyi une nabagiile ukubomba ikyene, itolo ukugulila nu kuketa.

²⁰⁴ Muketile, utubalilo tumo akabalilo kako ugwe kuketa imboniboni, iyene yibagisenie ukusyumbutuligwa nukusanusigwa. Iyene yikulinganisigwa. Imboniboni, ukufwanikisyu ugwe ubagiile—ugwe ubagiile ukuketa i—i ng’osi, iyo yibagile ukusanusya ulweya. Muketile, ugwe kufimbilisigwa ukuya nako ukusanusya kya iyene, kangi nukusyumbutusya imboniboni yila nukuyisanusya iyene.

²⁰⁵ Kangi une nguketesya ikilo kya mmayolo, une—une ndinkutoligwa ukuyoba ingamu sya kiFrench sila, une ndinkufimbilisiga ukukolela ilisimbo limo limo.

²⁰⁶ Mu Afrika nu kusyungutila bala aba Hottentot na baapanja, ni findu, Ikyene kyakolelaga ilisimbo lya ngamu syabo palapala, ukubabula abene ukuti baali ba ywani, ukukoolela limo limo itolo mu njobel yabo. Abene, abene baamanyaga iki ikyene kyaali, linga ugwe umalisisye itolo ukukoolela limo limo. Loli, muketile, loli Umwene amenye injobelo syosa. Umwene yo Kyala Gwabwilanabwila.

²⁰⁷ Unko uswe twande ikilo iki ukufuma, unko tuti, malongo mahano na mibili na fihano, ukubuka ku mia yumo, mwa O. Yo O, ngimba yo iki umwene aayobile? Une...[Unkundwe ikuyoba, “Ena. O.”—Nsimbi.] O, O. Ena. Umma ndaga. Ywani ali ni likadi malongo mahano na mibili na fihano, unko uswe tukete ilyene? Mwa O, likadi lya lwiputo O, malongo mahano na mibili na fihano, fyusya ikiboko mmwanya, aligwesa uyu alinayo ilyene. Aba O. Umma ndaga. Isaga itolo *kuno*. Malongo mahano na mibili ukongelelapo fihano, malongo lwele, malongo lwele ukongelelapo fihano, malongo lwele na kalongo, malongo lwele na kalongo ukongelelapo fihano, isaga injila *iyi* linga ugwe ubagiile. Umma ndaga, ikyene kyo, golokaga itolo mpaka ukukilania kuno, nakalinga itolo, ‘nongwa yakuti uswe tutikuyaga na kabalilo. Une ngusubilaga ukuti umwe mukobombaga ikyene.

²⁰⁸ Keta ku kadi lyako ilya lwiputo. Keta ku kadi lya mpalamani gwako. Ngimba yo...Kangi linga umunduyumo alemele, bagutilaga itolo mmwanya mwa lukindi lwa lwiputo. Polelo linga abene balinayo O, ukufwana itolo O, malongo mahano na mibili-...

²⁰⁹ Malongo mahano na mibili ukongelelapo fihano ukufika kwa mia, golokaga itolo ukwisila *kuno*, linga umwe mubagile. Kulikosa kuko umwe muliko, mbwituliko mmwanya umo, kulikosa ukongelelapo, isaga itolo pasi, kangi isaga ku lukindi nakalinga itolo, linga mubagile, ukuti tupayeko akabalilo.

²¹⁰ Lilino mwesa mwe muli apa, mwe mukaya nalyo ilikadi lya lwiputo, ngimba ugwe kufyusyaga ikiboko kyako nukuti, “Une ngaya nayo ilikadi lya lwiputo, Nkundwe Branham, loli une ngwitika”? Fyusyua ifiboko fyinu.

²¹¹ Lilino kumbukilaga, une nguyobaga kwa umwe isya Mputi Nkulumba. “Umwene yo Mputi Nkulumba uyu abagile ukupalamasigwa nu bwipilike bwa bonywa bwitu.” Umwene yo *Yehova-Yire*, “ikyabupi ikipigwe nu Ntwa.” Umwene yo *Yehova-Rapha*, “u Ntwa uyu ikupolesya imbungo syosa.” Ngimba umwe mukwitika ikyo? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni”—Nsimbi.] Umwene yo *Yehova-Manasseh*. U *mfwika-ngwamba*, i *kyakwifisila*, u *lutengano* lwitu, Umwene yo akaali. Ena,

balinga aba bikwitika ukuti ingamu syosa isyo isyabutabulo isya Yehova syaali syabwanaloli mwa Yeso? [“Ameni.”] Naloli, Umwene afimbilisigwaga ukuya. Linga Umwene—linga Umwene... Fiki, ifyene fikabagila ukutapulania, polelo Umwene aafimbilisigwaga ukuya syosa isyene. Kangi linga Umwene akaali yo Yehova-Yire, Umwene yo Yehova-Rapha. Linga Umwene yo Yehova-Yire... Umwene yo *Yehova-Yire*, yo “likemo lya bupokigwe ilipigwe nu Ntwa,” polelo Umwene yo *Yehova-Rapha* uyu “ikubumbulusya imbungo syosa.” Ameni. Ukubumbulusya kubagiile ukufuma kwa Kyala kwene.

²¹² Umma ndaga, akabalilo kako abandu bikugoloka; une ngaya nako akabalilo akakuketa ukuti abene bo ba ywani kangi bo bandu baki abene. Loli lilino, bosa panja pala aba bamenyé ukuti une ngabamanya abene, fyusya ikiboko kyako, utigi, “Une ngulondesa Kyala. Loli ugwe ukamanya une, Nkundwe Branham, loli une ngulondesa Kyala. Une ngufyusyaga itolo ikiboko kyangu.”

²¹³ Lilino linga umwe mukuyaga komyemye pa maminiti manini, ketesyá, mwandege, yaga komyemye. Lilino une ndikusanusa, akabalilo kako une nguyoba, “yaga komyemye,”... Linga u Ntwa ikubomba ikindu kilikosya, umwe mukulondaga ukumpala u Ntwa; uko ko kwiputo. Loli iki une ngusanusa, “itolo ukubopa ukusyungutila, ukusumuka mmwanya,” umwe mumenye, uko ko kusitaluyindiko. Muketile? Kangi u Mbepo Mwikemo yo gwasoni fiyo, gwa soni fiyo. Muketile? Itolo akandu kalikosa bo ako, itolo kikundeka une, kangi une itolo ngulwaga ubwite kokuti, kangi, muketile. Loli umwe linga mukupilikisyá!

²¹⁴ Umwe mukukumbukila ulufingo Lwake ulwakwanda? “Batwalaga abandu ukukwitika ugwe, kangi polelo yaga gwabwanaloli-ndumbula, nakimo kisa kwimaga pankyení pa lwiputo.” Umwe mukukumbukila ikyo? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Uko ko kutalusya. Kangi ikyo kyo... Une ngakiketapo ikyene kitoligwemo mpaka na mwisyugu, kangi ikyene kitisa kutoligwa. Ikyene yo Kyala.

²¹⁵ Lilino uswe tubopele nu lukindi lwa lwiputo, ukuti uswe tukwegaga ba bingi ukwisa mumo uswe tubagilile, pa nongwa ya bandu aba. Loli umwe mwe muli nago amakadi ga lwiputo loli mukakoleligwa ikilo iki, kolelala ilikadi lyinu, uswe tukubagaga umwe. Umma ndaga.

²¹⁶ Lilino umwe kulikosa uko mwe mukaya na makadi ga lwiputo, kumbkilaga. Pamo, umwe panja apo, kali muli nilikadi lya lwiputo pamo’mma, itikaga itolo ukuti Umwene ali bo yu Bahiburi untu gwa 4 apa. “Umwene yo Mputi Nkulumba uyu abagiile ukupalamasigwa nu bwipilike bwa bonywa bwitu.” Keta linga Umwene akaali... Keta linga Yehova iyimiliie Mwene pakati pa bandu Bake, mumo Umwene aabombile ku masiku ga Sodomu. Umma ndaga.

²¹⁷ Umma ndaga, nkulumba. Lilino unko uswe twipute, lilino, yaga naloliloli baluyindiko. Lilino kumbukilaga, i Lisyu limolyene ukufuma kwa Kyala lyo likinde iki aligwesa abagiile ukuyoba. Lilino, unnyambala uyu apa, une—une ngamanya umwene. Kangi une ngusakikisia umwene yo... Ugwe uli nhesya kwa une, bule, nkulumba? [Unkundwe ikuyoba, “Ena.”—Nsimbi.] Ugwe gwe nhesya. Uswe tumenye ikindu kimokyene, ukuti uswe twesa babili tukufimbilisiga ukwima mu Kuyapo kwa Kyala ilisiku limo; ukuya nnyambala, uswe tukufimbilisiga ukwakwagana Kula. Aka ko kabalilo kitu akawanda ukwagana.

²¹⁸ Lilino linga ugwe kwisa kuno, linga ugwe uli mbine, une ngamanya; ikyene kibagile ukuya ikindukimo ikingi, muketile. Loli linga une—linga une mbikile amaboko pa ugwe, yobaga, “Ntufye u Ntwa! Bukaga, yaga kanunu.” Ikyo kili kanumu. Ugwe ubagisenie ukwitika ikyo. Loli bule linga Umwene ikukubula ugwe iki kitamisyе na ugwe? Lilino, muketile, ikyo kyo kikindane, polelo ugwe kumanya ukuti ikyo kikulingania ikyakubagilila Kyake. Muketile, ikyo kitikuyaga kyakubagilila kyangu’mma. Une ne mundu; Une ngabagila ukumanya nakimo ukufwana numwene. Une ndalile numbulile umwene, “Une ngakumanya ugwe.” Umwene akamanya une umma. Loli ngimba ikyo kikubomba fiki? Ikyo kibagiile ukulingania ikyakubagilila kya Yeso Kristi yulayula mmayolo, umwisyugu, kangi bwilanabwila. Ukumanya ukuti ikyene kikabagila ukuya une mma, akabagila ukuya une, ‘nongwa yakuti une ngamanya u nnyambala. Une ngufyusyaga ikiboko kyangu; apa lilipo i Lisyu. Muketile? Une ngamanya umwene. Umwene akamanya une. Loli ikyakubagilila kya Yeso Kristi... .

²¹⁹ Linga Yeso imaga apa, kangi umwene, mbine, linga umwene abagiile ukuyoba, “Ntwa Yeso, mbumbulusya une,” ngimba fyo fiki ifi Yesoaabagile ukuyoba? “Une ndalile mbombile ikyene.” Ngimba ikyo kutalusya? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.]

²²⁰ “Umwene aafulasigwe panongwa ya butulwanongwa bвиту; ni filabe Fyake uswe twaabumbulisigwe.” Ulutabulo losa ulu uswe tubagiile ukuya nalo lwaaguligwe pa Kalvari. Ukufuma pala mpaka mwisyugu, ikyene lo lwitiko, ukwitika imbombo immalisigwe. Ngimba uko kutalusya? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Umma ndaga.

²²¹ Lilino, lilino linga Yeso ali nu bumi, kangi une njobile isya Lisyu Lyake... Umwe muli apo, ukugomokela ku bupepe bula nu lwitiko, ukwitika i Lisyu Lyake. Akabalilo kako Umwene aalyagene na nine ikilo kila, Umwene aatile, “Ugwe kwissa kwisaga ukuti ugwe kwisakumanya ni fifisigwe fyope ifya mu ndumbula syabo. Abene batisakwitika mma ikimanyilo kila ikwakwanda ikyakiboko, abene bisakufimbilisigwa ukwitika

kikiki iki.” Muketile? “Abene batikubomba ikyo, polelo ililopa likugunaga ikisu.”

²²² Bo mumo ikyene kyaabombile nkabalilo ka Mose. Alinkuti, “Batisakwitika ifimanyilo fibili ifi, polelo onelela ililopa pasi pa kisu,” muketile, “onelela amisi pa kisu, agene gisakuyaga ililopa.”

²²³ Lilino itolo ukuti tukusyagania, linga une mbagile itolo ukuketa ukuti ulutamio lwako lo luliku, ikyo kiku kwikutisyaga nukukupela ugwe ukwitika, bule? [Unkundwe ikuyoba, “Naloli.”—Nsimbi.] Ugwe umenye ikyene kibagisenie ukuya kyakubagilila kya Mundu uyu une ngunjoba, Yeso Kristi.

²²⁴ Unnyambala, mumo une ngumbonela umwene, ikugomokela nyuma. Umwene akupililige ni ngisi. Kikayapo ikindu iki i mikota gibagiile ukuntuula u nnyambala uyu. Umwene ali mbwitugasye bwabufwe. Uko ko katalusya. Umwene aali nu bupanje, kangi ubupanje bwaali bupanje kubunyambala. Kangi ikyene yo kansa, kangi u kansa abalaniile mosa mwa ugwe. Linga ikyo kyo katalusya, fyusya ikiboko kyako. Mwene Kyala abagiile ukukubumbulusya ugwe. [Unkundwe ikuyoba, “Haleluya! Haleluya! Haleluya!”—Nsimbi.] Loli, keta, une ngulonda ukuyoba ikindukimo kwa ugwe, nkulumba. Umohesi yula aabagile ukwifisa ukufuma ku mmage gwa dokotala, loli umwene akabagila ukwifisa ukufuma kwa Kyala. Ngimba ugwe kwitika ikyo? Ngimba ugwe kwitika ikyene? [“O! O!”] Polelo une ngwiputa, ukuti, mu Ngamu ya Yeso Kristi, ikindu iki kilin’dekaga umwene, unnyambala aliyaga nu bumi. Nakimo; itolo amaka gamalike. Umma ndaga.

²²⁵ Ugwe na une tuli bahesya yumo ku nnine, unnyambala nu nkikulu bikwagana. Lilino, ukuya nnyambala, une ngakumanya ugwe. Kangi lumo, ukuya nkikulu, ugwe ukammanyana une; kisita kukinda mumo ugwe itolo uketiile ingamu yangu, pamo iki piicha, pamo ikindukimo bo ikyo. Loli uswe tukamanyana yumo ku nnine. Ako ko kayilo kitu. Uswe tukamanyana akayilo kitu. Loli ikyakubagilila kya Kristi, Umwene yo Lisyu, kangi i Lisyu lifingiligwe ku lisiku ili. Ugwe umbilike une nguyoba isya ikyene. Polelo ifyakubagilila Fyake fikulinganiaga Umwene apa. Komma une ukulingania Umwene. Une ngakumanya ugwe. Ugwe kupilikisya. Ikilundilo kyitu—kyitu kikupilikisya ikyo? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Muketile? Une ne—une ne mundu. Une ne nkundwe gwako itolo.

²²⁶ Bo yu nkikulu pa kisiba, njobe ikindukimo kitamisye na ugwe, ikindukimo kitamisye na ugwe, pamo iki ugwe kulonda, pamo iki ugwe gwisiile apa. Unko Kyala ayege n’dongi gwa ikyo. Ugwe kukubilwa nu kumalika kwa lilopa. Uko katalusya, bule? [Ukalumbu ikuyoba, “Ena.”—Nsimbi.]

²²⁷ Une—une akabalilo kosa ngukoma ikyo, umunduyumo ikwinogona une ngusakikisya ikyene. Une ndikusakikisya ikyo

mma. Umma. Apo na apo nkabalilo, une ngwipilika ikyo, umunduyumo. Ugwe ukabagila ukufisa aminogono gako lilino. Lilino, balipo ukufwana, une mmenye, babili ababibi fiyo aba bikwilamwa bitugesye apa. Muketile? Polelo lilino kumbukilaga une mbagile ukukolela ingamu yako, nuwe, Kyala abagiile, polelo leka ugwe leka ukwinogona ikyo. Unko ngubonesye ugwe.

²²⁸ Keta kuno, nkikulu. Keta kwa une. Une ngamanya iki Umwene akubulile ugwe, loli une—une mmenye iki Umwene ali. Kangi ikyo kyo kyakubagilila Kyala kilinganisigwe. Ena, ikyene ko kumalika kwa lilopa, ililopa, amisi.

²²⁹ Lilino, apa, apa kilipo ikindukimo. Keta linga abene bikwinogona ukuti uku ko kusakikisia. Uli nu mwanike uyu ugwe kummwiputila, uyu ali apa. [Ukalumba ikuyoba, “Ena.”—Nsimbi.] Uko ko kutalisya. Akene kali ni, mu mmilo gwake, (“Ena.”), nkanwa, kulilaka. Akene kikubukaga ku bupanje. Ngima ikyene ko kutalusya? (“Ena.”) Ega ikitambala ikyo nukukibika pa kene, kangi itika. (“Ena.”) Komma ukwilamwa. Akene katikulondigwaga ubupanje mma. Lilino itika ni ndumbula yako yosa.

²³⁰ Mubombile ndaga? Inongwa yo yakuti, ku nkikulu uyu apa, ukuti ugwe uli nulutende ni kindukimo. Ugwe kutila ukuti ilikoko lya bupapigwe lisanwiike ukuya kansa. Huu-hu, u-hu. Lilino buka, itikaga, kangi ikyene kitisakuyaga mu njila yila mma. Bukaga itolo, ukwitika mu ndumbula yako yosa. Ifyakubagilila, somma ifya une; ifya Umwene!

²³¹ Ngimba mukwitika umwe lilino? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Ikyo kibagisenie ukupela aligwesa ukwitika. (“Ameni!”)

²³² Lilino, une ngakumanya ugwe. Une ndinhesya kwa ugwe. Kyala akumenye ugwe. Ngimba ugwe kwitika ikyo...? Ugwe umenye ukuti une ngakumanya ugwe, kangi ugwe umenye ukuti ugwe ukammanya une, polelo ngimba ugwe kwitika ukuti uyu yo Mbepo uyu ikuyoba akabagila ukuya mbepo gwangu? Panongwa yakuti, une, ukuya mundu, une ngakumanya ugwe mma. Loli ikyakubagilila kya Lisyu ilifingigwe lyo Lisyu ili lipyase ukukinda ingwebo imbyasye kosa-kubili, kangi likumanya aminogono ni fundo sya mu ndumbula.

²³³ Ugwe uli mbine fiyo. Ugwe gwaali nu lutamio lya bakikulu, iki kyo mbapo, kangi imbapo yila yaali na kansa. Kangi ugwe gwaabukile nukwakwambilila uluko lumo lwa nkota, ugwene gwaali nkota gwa radiumu, kangi ikindu kyene iki ugwene gubombile ko kububalania ubwene mosa mwa ugwe. Kangi ugwe—ugwe kufwaga linga Kyala atikukubumbulusya ugwe. Ubo bo bwanaloli. Ngimba ugwe kwitika lilino ukuti Umwene ikukubumbulusyaga ugwe? [Ukalumbu ikuyoba, “Ena.”—Nsimbi.] Kyala gwa Kumwanya alikemelaga u mohesi yula uyu ifisile kwa dokatala. (“O!”] Umwene abagile ukuti ifisile

kwa radiumu, loli komma kwa Mbepo Mwikemo. Buka, itika Umwene, lilino, kalumbu. Komma ukwilamwa napanandi'mma, loli itika.

²³⁴ Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala abagiile ukubumbulusya imbungo ya asiima, nukukupela ugwe ukuya kanunu? [Unkundwe ikuyoba, "Ena."—Nsimbi.] Ugwe kwitika ikyene? Polelo bukaga pa nswebwe gwako, sangalukaga, yobaga, "Ndaga Ugwe, Ntwa. Une ngwitika u asiima gwangu amaliike."

²³⁵ Mubombile ndaga? Ugwe uli gwalutende. Ugwe uli gwalutende pa kabalilo katali. Nkati mula, ikyene kitendiike ikilonda-kikulumba kya munda ukwisa mu lwanda, iki kikupela ugwe—ulutamio lwa munda lwako. Kangi ugwe kulonda... Ugwe kulonda ukulya ifigonelo fyako? Ngimba ugwe kubombaga iki une ngukubula ugwe ukubomba? Buka, ilya, mu Ngamu ya Ntwa Yeso.

²³⁶ Ngimba ugwe kwitika ni ndumbula yako yosa? [Ukalumbu ikuyoba, "Une ngwitika."—Nsimbi.] Ugwe yugwe nkikulu gwamaka nnunu nnini, kuboneka ukuya. Ngimba ugwe kwitika une ukuya gwambombo gwa Kyala? ["Ameni."] Ngimba ugwe kwitika ikyakubagilila Kyake kibagiile ukuya apa, uku...i Lisyu, Lyene, nu lufingo lwa lisiku ili, "Imbombo isi Une ngubomba mwisakubombaga numwe"? ["Ameni."] Une ngabagila ukubumbulusya. Umwene abombile ikyo ukufuma iyolo; loli ikyakubagilila Kyake kikubonesya pabwelu Umwene, kibagile ukuyoba iki kyo kitamisye na ugwe. Ugwe uli nu lutamio lwa bakikulu, ulutamio lwa bukikulu. ["Ena, nkulumba."] Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala ikukibumbulusya ikyene lilino? ["Ena. Ameni."] Bukaga pa nsebwe gwako, ikyene kitakutamiaga kangi mma. Itika ni ndumbula yako yosa.

²³⁷ Ngimba ugwe kwitika une ukuya gwambombo Gwake? [Ukalumbu ikuyoba, "Ena, nkulumba."—Nsimbi.] Linga Kyala ikumbulaga une iki kyo lutamio lwako, ngimba ugwe kwitikaga ikyene kyo kyakubagilila kya Yeso Kristi? Ikyene kyo mu nyuma yako. Ikyene kikayamo kangi mma. Bukaga, itika ni ndumbula yako yosa. Itika.

²³⁸ Isaga, nkikulu. Ugwe nuwe uli nu lutamio lwa munda. Itikaga ni ndumbula yako yosa, kangi buka ukalye ifyakugonela fyako. Gwibwe isya ikyene. Yeso Kristi ikukupela ugwe ukuya kanunu.

²³⁹ Isaga. Ulutamio lwako lo lilopa lyako. Ugwe yogwe mbungo ya syuga. Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala ukukupelaga ugwe uyege kanunu kangi ukukibumbulusya ugwe ifya ikyo? Buka pa nsebwe gwako, nukuyoba, "Ndaga Ugwe, Ntwa Yeso," ikukupela ugwe uyege kanunu. Bukaga, itikaga ni ndumbula yako yosa.

²⁴⁰ Isaga. Inyuma yako, ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala isakubumbulusaga inyuma nukukupela ugwe uyege kanunu?

Buka pa nsebwe gwako, nukusangaluka, nukuti, “Ndaga Ugwe, Ntwa Yeso.”

²⁴¹ Ugwe nugwe gwaali ni kindukimo kitamisye ni nyuma yako. Kindililaga itolo ukwenda, nukuyoba, “Ndaga Ugwe, Ntwa. Une mbumbulusigwe.” Itikaga ikyene ni ndumbula yako yosa.

²⁴² Ugwe nugwe gwaali nu lutamio lwa nyuma. Kyo kiliku iki ugwe umenye ikyakufwana na ikyo? Itika ni ndumbula yako yosa lilino, kangi bukaga pa nswebwe gwako nukupeligwa ukuya kanunu. Itika Yeso Kristi ikupela ugwe uyege kanunu. “Linga ugwe ubagile ukwitika, fyosa ifindu fibagile.” Umma ndaga.

²⁴³ Bule linga une ngayobile nakamo kwa ugwe, ukukindilila itolo nukubika amaboko gangu pa umwene, umwe mukwitija umwene abagile ukuya kanunu? Abene bikuketa iki kitamisye. Ngimba umwe mukwitika umwene abagile? Isaga kuno. Une mbengene nu mohesi uyu, mu Ngamu ya Yeso Kristi. Amaka ga Kyala galibumbulusyaga u mwanike. Ameni. Komma ukwilamwa, komma ukwilamwa na panandi, kangi umwene isakuyaga kanunu. Itika ni ndumbula yako yosa.

²⁴⁴ Linga Kyala atikukubumbulusya ugwe, ugwe kuyaga pa kwendel’ingili ilisiku limo, panongwa ya mbungo ya mafupa. Loli ugwe itika ukuti Kyala ikubumbulusya imbungo ya mbifya syamafupa? Polelo bukaga, yobaga, “Ndaga Ugwe, Ntwa. Une ngukwitikaga Ugwe, kangu Ugwe kumbelaga une njega kanunu.” Umma ndaga.

²⁴⁵ Isaga lilino. Ukwene naloliloli bo bukusi bwako. Ugwe uli nuletende naloli. Kuya naloli gwa lutende, namayolo linga kwilile. Akabalilo kako ugwe kubomba imbombo na filifyosa, ugwe gwe uli gwa lutende naloli. Ugwe kwitika lilino? Ikyene kitikukutamia ugwe kangi mma lino. Bukaga pa nsebwe gwako, kuyoba, “Ndaga Ugwe, Ntwa Yeso.”

²⁴⁶ Isaga, nkulumba. Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala ikubumbulusya imbungo ya ndumbula? [Unkundwe ikuyoba, “Ena.”—Nsimbi.] Isakukupela indumbula yako yiyege kanunu? Kindilila itolo ukwenda, kuyoba, “Ndaga Ugwe, Ntwa. Une ngwitika ni ndumbula yangu yosa.”

²⁴⁷ Kyala ikubumbulusya TB, kangi ikupela kanunu, koope. Ngimba ugwe kwitika ikyo, nkulumba, ni ndumbula yako yosa? [Unkundwe ikuti, “Une ngwitika ikyene.”—Nsimbi.] Umma ndaga. Bukaga pa nsebwe gwako nukusangaluka, kuyoba, “Ndaga Ugwe, Ntwa Yeso.”

²⁴⁸ Bule ugwe panja pala, ngimba kwitika ugwe? Bule ikilundilo? Bamo mwa umwe mukilundilo lilino mukwitika.

²⁴⁹ Unnyambala uyu itugesye apa, ni mbungo ya mmilo, ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala ikubumbulusyaga ulutamio lwa mmilo? Umma ndaga, ugwe ubagiile ukuya nakyo iki ugwe usumile, polelo. Ameni.

²⁵⁰ Ukubopa fiyo kwa lilopa, itugesye itolo kunyuma kwa umwene kula. Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala isakubumbulusyaga ukubopa kwa lilopa kwako? Ikyene kikulekile ugwe, nkulumba. Une ngammanya umwene, ngambonamo siku umwene mbumi bwangu.

²⁵¹ Tutigi, nkulumba, ngimba ugwe kwitika ukuti ukusenyenda kwa minyamanyama gyako, ukusenyenda kwa minyamanyama gyalutende, ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala ikupelaga igyene giyege kanunu? Ugwe kwitika? Fyusya ikiboka kyako linga ugwe kwitika. Umma ndaga.

²⁵² Unkasigo itugesye pala, umwene ikukubilwa nu lutamio lwa kipungo ikisitakumalika. Ngimba ugwe kwitika ulwene lukukulekaga ugwe, nugwe, kalumbu?

²⁵³ Unkikulu itugesye itolo kunyuma kwa uswe kula, ali ni mbungo ya ndepa. Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala ikubumbulusya indepa syako, nkikulu?

²⁵⁴ Apa alipo unkikulu na kajekete kanini, akajekete akakesefu afwele, apa. Umwene itugesye pala. Umwene ali nu lutamio lwa kipungo ikisitakumalika, yope. Ngimba ugwe kwitika ukuti Kyala isakubumbulusyaga ulutamio lwa lupengo lwako? Fyusya ikiboko kyako, linga ugwe kwitika ikyene.

²⁵⁵ Aligwesa nkati muno uyu ikwitika ukuti ifyakubagilila fya Yeso Kristi kili nkati mwa uswe, ikilo iki, fyusya ikiboko kyako, yobaga, “Une ngwitika ikyene.” [Ikilundilo kikusangaluka nukuyoba, “Une ngwitika ikyene!”—Nsimbi.]

²⁵⁶ Bosa aba bali muno, bisakummwitika Umwene ukuya mbumbulusi gwinu, ima pa malundi ginu, kangi yoba, “Une ngwitika ikyene.” Fyusya mmwanya. Imilila, ukusokamo mfikota fynu, kilikyosa iki ikyene kili. Yeso Kristi yulayula mmayolo, umwisyugu, na bwilanabwila. Une ngubapa ikyene kwa umwe, mu Ngamu ya Ntwa Kyala.

KYALA UKWILINGANIA MWENE NI FYAKUM'BAGILILA FYAKE KYA64-0320
(God Identifying Himself By His Characteristics)

Ubulumbili ubu butwalgwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwalgwe nki Ngereza pa Kihano ku namayolo, Mariki 20, 1964, Denham Springs High School mu Denham Springs, Louisiana, U.S.A., bwegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbige kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2022 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbige ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org